

AR NUTILSIMĖ?

Žodis lietuviui inteligentui

"Tauta, kuri nesirupina savo garbe, yra niekam neverta."

SILERIS

Kai vienas mūsų tautos ambasadorius Anglijoje sutiko tukstančius atvykusių jaunosios Lietuvos vaikų tarė: "Musų kova dėl laisvės ir buvio bus galingesnė, nes aš matau tarpe šių tukstančių ir mokslo vyrų, inteligentų. Anais laikais, kada stoji nepriklausomam gyvenimui Lietuva neturėjo tiek išauklėtų savo sūnų bei dukrų, kurie galėtų paimti krašto valdžią". Tikrai, tas diplomato džiaugsmas, kad per 22 nepriklausomo gyvavimo metus Liet. išsiauklėjo mokytojų žmonių, buvo tikras, nes jam teko dirbti su inteligentais ir mažo išsilavinimo tautiečiais. Jis juto, kad mokslo žmonių yra labai reikalinga tautai. Lygiai Amerika, Anglija ar kita kuri tauta turėdama daugiau universitetų, mokslo institucijų, stengiasi kraštui duoti pažangą, kultūrą, taip ir musų Lietuva negailėjo lėšų mokykloms, mokiniams ir kitiems kultūriniais reikalams. Tikėję ateitį garbingą sukurti, bet nelaimė, karas ir žiaurios okupacijos suardė ir sugriovė viską. Ypač okupantai kreipia pirmą dėmesį į inteligentiją, nes tik ja suvirstinūs, tiksi, išnaikinsią šią tautą iš šio pasaulio.

Vieni musų mokytojų žmonių pateko į kalėjimus, Sibirą, dabar kovoja partizanų eilėse, kiti išblaškyti po laisvąjį pasaulį. Visi kartu gyvena tas pačias sunkiausias tautos valandas. Žusta, kenčia, kovoja. Apie Lietuvoje esančią inteligentiją, mes žinome iš atbėgusių partizanų, iš knygų "Partizanai už geležinės Uždangos", kurioje visi drauge su visa tauta siekia laisvės atgavimo. Į vakarų pasaulį pasitraukusį inteligentiją šiandien dalinai stengiasi diplomatinu būdu, kartu su visais vesti kovą dėl laisvės.

Bet kiek čia inteligentų vakarų laisvam pasauliui atlieka būtinausias pareigas tautai? Vienur kiek gausiau, kitur nors kolonijose jų yra—tyli. Argi ir čia atvykęs inteligentas prapuolė materializme, atšalo jame tėvynės meilė ir duota jam priesaika? Ar jau nustoja vilties, kad Lietuva vėl laisva bus? Argi jau: Ubi bene, ibi patria—"kur gera, ten mano tėvynė"? Kodėl lietuvi, inteligente, kratais to sunkaus organizacinio darbo, pareišką savajai žemei ir tautai, kuri tau skyrė tukstančius, kad butum jai naudingas? Intelligentija, šiandien turi žibėti virš musų visų praščiokėlių galvų, dirbti, rodyti, skatinti, vesti kovą už tautos laisvę, savo ir jos garbę, už ištikinimus ir principus. Galime džiaugtis, kad dalis inteligentijos išjungusi į visokį gyvenimą. Bet ar tie, kurie nebeišlaiko savo auteritetą, garbę, tolinasi nuo lietuviškų darbų nieko neveikdami, nebus tie tranai? Daros liudna, kad sesės ir broliai, inteligentai, nebajaudia tos ideališkos pareigos Tėvynei. Juk su jais išnyks viskas, jaunoji karta nesiekijama ir neauklėjama. Todėl ateities Lietuvai nebus tų darbščių rankų. Ateities inteligentija bus nutolusi ir nemokyta savajai Tėvynei. Todėl, šiandien, rimtai galvokite, renkite jaunąją kartą ateičiai, kiek salygos čia leidžia, kad ji būtų naudinga Tėvynei.

Visa inteligentija, prie darbo. Kas kaip sugebate, galite, jauskite pareigą, jauskite atsakomybę, kurią, jums patikėjo Nepriklausoma Lietuva. Jums neturi rūpėti tik biologija, bet viskas, kas šiandien musų šaliai reikalinga. Nenutilkime, "Te darbuos paliks paminklas, kad gyvenom mes" (B.Sruoga). Tegul kiekvienas inteligentas kiekvienam žingsny prisimena: "Ką aš turiu ir kas aš esu—už visa tai dėkoju tau, mano Tėvyne, aukosiuos tau, mintimis, žodžiais, darbais, ligi karsto lentos spindės meilę tau"

Nr. 32-ras

WORCESTER, MASS., RUGPIUČIO (AUG.) 11, 1951

Telefonas Dien 5-1094

Vol. XXXX

Amerikos komunistai nebegaus užstatų

Liepos mėn. pabaigoje, oficialiai buvo pranešta, kad dar suimta 12 Amerikos komunistų vadų, kurie traukiami atsakomybėn už raginimus jėga nuversti Amerikos konstitucinę šalies tvarką, o jos vieton įvesti sovietus, kurie priklausytų dirigavimui Kremliaus—Maskvos. Užstatai areštuotiems nustatyti labai dideli, iki \$50.000 už atskirą asmenį. Tuo būdu Amerikos vyriausybės patvarkymu, jau yra suimta 45 Amerikos komunistų partijos lyderių. Ir jų 11, pačių svarbiausia, jau buvo nuteisti ir prisipažino kaltais; kiti laukia savo eilės, o 4 didžiųjų kaltinamųjų dar nesuranda, kurie gal jau suskubo savo kudasius išnešti į Sovietų Rusijos "Rojaus" padangę.

Gen. McGrath pranešė, kad Civilinių Teisių Kongreso (užsimaskavusi komunistų organizacija) užstatai paleisti kaltinamuosius iš kalėjimo teismų nebebus priimami, nes tos organizacijos užstatų fondo vadovybė atsisakė atidengti teismui, iš kur gauna pajamų šaltinius. Taigi ateity komunistų vadukams išeiti iš kalėjimo į laisvę, iki teismas išspręs jų bylą, nebeturės galimybių.

Prez. Trumanas Prašo \$307 Milijonų Čiang Kai-šekui

WASHINGTON, rugp. 9. —Prezidentas Truman nori paskirti \$307,000,000 Čiang Kai-šekui ir jo kiniečiam Formosa saloje. Administracija šią sumą skiria militariškai ir ekonomiškai pagelbai Formosoje kiniečiam nacionalistam po Čiang Kai-šeko vadovybę. Prieš 18 mėn. administracija pranešė, kad nebus daugiau militariškos pagelbos Čiang Kai-šeko jėgom. Korėjos karas pakeitė padėtį ir republikonai ir kiti reikalavo pagelbos Čiang Kai-šeko jėgom.

(Arndt). Tėvynės nelaimė ir jos kančios mus visus įpareigoja, o inteligentijai dar labiau. Jei mes esame mažučiai ir neskaitydami, tai nieko ypatingo, bet mes turime būti gyvenime galingos dvasios!

Lietuvių tauta maža, bet šiandien jos sūnų ir dukrų kova, veržlumas, norai ir ryžtai tai vienur, tai kitur žybteli. Labai tinka šiandien ištikimams Tėvynės sunums ir ši Horacijaus mintis: "Gyvenkite vyriškai ir vyriškai pažvelkite nelaimėms į akis!" Nejaugi nelaimėje nutilsimė?

KINŲ NACIONALISTAI JUDA

Pranešama iš Formosos, kad kinų nacionalistų gen. Li-Mi, kuris su nacionalistų kariuomenės daliniais buvo pasitraukęs į Burmos teritoriją, liepos mėn. 27 d. perėjęs Komunist. Kinijos sieną ir išiveržęs į Yunnau provinciją. Nacionalistai skelbia, kad jiems pavykę užimti virš 100 milijū ilgumo frontą ir vieną lėktuvų aerodromą. Jie tikisi, kad pasiseks pasistumti pirmyn ir užimti daugiau lėktuvų aerodromų, bei strateginių punktų.

Nacionalistų kariuomenės jėgos, reguliūs kariuomenės, siekia 15.000, kurie žygiuoja trimis kolonomis. Sukilėlių vadas gener. Li-Mi, kuris laikomas geriausiu Vakarinės Kinijos generolu, kuris prie Nacionalistinės vyriausybės buvo paskirtas Yunnau provincijos gubernatoriumi, bet komunistams įsigalint, jis su savo šalinin-

kai pasitraukęs.

Čiang Kai-šeko vadovaujama vyriausybė pranešė, kad ji su tuo nacionalistų judėjimu nieko bendro neturinti. Tačiau greita ateitis parodys, kiek Kinijos gyventojų nepasitenkinimas yra pribrendęs.

Kad Yunnau provincijoje yra rimti dalykai, tai Formosos karo ministerija tvirtina, kad komunistinė Kinija pasiuntusi net keturias armijas, apie 100.000 karių, kurie turi sukilimą likviduoti. Minimas 13, 14, 15 ir 16 armijos. Kovos tarp sukilėlių nacional. ir komunistų vyksta.

Senat. Cain (R.) parašęs prezid. Trumanui laišką, prašydamas p. Kinijos sukilėlius paremti moraliai ir materialiai. Jis turįs žinių kad bolševikų teroras nukreipęs kinus nuo komunistų.

L. L.

BĖGA IŠ BOLŠEVIKŲ "ROJAUS"

"Gintaro žemės" radio pusvalandį radio pranešėja pradeda pliaukšti, kad... Lietuva patekusi į SSR respublikų tarpą susilaukė labai didelės pažangos, kad mokyklų skaičius daug kartų padidėjo, kad žmonės buvo išlaisvinti iš Smetonos režimo ir t.t.... Klausau ir stebiuosi, ar gi tai kalbėtų "Gintaro žemės" radio pusvalandžio pranešėja ponias X, nes jos pavardės nežinau, ar girdžiu kalbant iš Maskvos radio? Bet baigus pusvalandį pakartojo, kad girdėjote Amerikos "Gintaro žemės" pusvalandį, tai įsitikinau, kad neklydau. Ir dar liudniau pasidarė, kad "Gintaro žemė" taip begėdiškai meluoja.

Prieš dvi savaites nuo žvejų laivo Baltijos juroje pabėgo į Švediją 3 lietuviai ir pasiprašė pabėgėlių teisių, nes jiems Sovietų Rusijos bolševikinis "Rojus" įgriso iki dantų, ir buvo laimingi, kad pasisekė progą pasprukti iš to "Rojaus", nors rizikavo visi savo gyvybėmis.

kavosi savo gyvybėmis.

Šiandieną radio bangos praneša, kad Baltijos juroje sukilo dalis lenkų minų gaudytojo jurininkų, surišo laivo karininkus ir kitus bolševikų pareigūnus uždarė juos į kabiną, o patį laivą pasuko į Švedijos uostą. Atvykus į Švedijos uostą, iš laivo išlipo 12 lenkų minų gaudytojo jurininkų ir pasiprašė politinių pabėgėlių teisių, gi laive liko 21 rusas. Sukilėliai prisipažįsta, kad Lenkijoje žmonių gyvenimas bolševikiniam "Rojuje" labai pablogėjęs ir tiesiog nebepakeliamas. Jie nugirdė JAV ir Britų radio pranešimą, kad pabėgusieji iš bolševikinio "Rojaus" nebus gražinti atgal Sov. Rusijai, bet bus suteiktos pabėgėliams politinės teisės ir gausia priegloba. Jie taip ir padarė.

Ir vos tik švedų valdžios pareigūnai baigė tvarkyti atbėgusių 12 lenkų jurininkų reikalus, į Malmoe aerodromą Švedijoje nusileido lėk-

KAESONGO DERYBOS

Praeitam šeštadienį kuomet delegatai posėdžiavo Kaesonge, visai netoli derybų vietos, pasirodė kinų komunistų stipriai ginkluotas dalinys. Sąjungininkų delegacija tuojau pareiškė protestą. Posėdyje taipgi neprieita prie jokio susitarimo. Sąjungininkų delegacija pareiškė, kad posėdį nutraukia, kol negaus paaiškinimo apie kariško dalinio atsardimą Kaesonge.

Gen. Ridgway jau buvo prieš tai pasiūles derybas nutraukti, nes komunistų delegatai reikalavo nukelti pozicijas prie 38 paralelės, o sąjungininkai reikalauja palikti taip, kaip kad yra dabar. Tačiau sąjungininkų dalinių vadas gavęs iš JAV departamento patvarkymą, kad sąjungininkai neturį imti iniciatyvos pertraukti derybas.

Bet gi visi gerai žinome, kad derybų pareikalavo komunistai, per Sov. Rusijos atstovą Maliką. Ir derybų pareikalauta, kai sąjungininkų daliniai buvo užėmę pozicijas dabartinėse vietovėse, bet ne ant 38 paralelės. O jei taip, tai pačios derybos turi vykti ir kitokių reikalavimų komunistai net statyti negali. O kadangi stato tokius reikalavimus, tai jie turi ir kitus tikslus: jiems reikalinga ilgesnė pertrauka, kuriuo metu galėtų pertvarkyti savo sužlugdytus dalinius, prisivežti amunicijos ir susitvarkyti esat-

tivas su 4 lenkais lakunais, iš kurių 3 vyrai ir 1 moteris. Šie keturi pabėgėliai rizikavo savo gyvybę, lėktuvu pakilo į tokį aukštį, virš debesų, kad dingus iš akių jei pakils vytiš kitais lėktuvais, ir laimingai pasiekė Švedijos žemę, kur nutupė ir pasiprašė politinių pabėgėlių teisių.

Taigi, "Gintaro žemės" radio pusvalandžio pranešėja, argi auksčiau suminėtu asmenų rizikavimas savo gyvybę ir pabėgimas į Švediją įieškoti laisvės ir prašimas gauti politinių pabėgėlių teisių, yra daromas iš prabangos? "Gintaro žemė" gal atsakis taip, bet kitiems komentarai nebereikalingi.

mose pozicijose. Ir juo ilgiau derybos užsitęs, tuo jie geriau susitvarkys ir pasiruos. Argi Amerikiečiai dar nežino komunistų siekimų, kad jie visur nori išnaudoti.

Mažai Vilties Išvengti Pasaulinį Karą

WASHINGTON, D. C.—Kongresas klausėsi, kada nariai pareiškė, buvo mažai vilties išvengti pasaulinį karą ir kad grąsinimas tiek prisiartinio, jog Amerikos militariškos atsargų stotys Europoje buvo atitraukiamos iš natūrališkų rusų užpuolimų kelių. Dabar medžiagos yra laikomos saugesnėse vietose, toliau nuo rusų zonos.

Toki perspėjimai buvo girdėti laike svarstymų apie \$56,062,405,800 ginkluotų jėgų paruošimui bilių. Šioji suma yra du kartus didesnė kiek iš viso kainavo \$29-520,000,000 kariniams reikalams nuo 1789 metų iki prieš istojimą į pirmą pasaulinį karą 1917 metais.

Kas Bus Sekantis Prezidentas

New Yorko gubernatorius Thomas E. Dewey visiškai atsisakė laikyti kandidatūrą į prezidentus trečią kartą, tai republikonai turi tą. Republikonų partija turi gerą progą laimėti, nes Demokratų Partija per daug ilgai valdo. Republikonų išrinktas kandidatas greičiausia turės prezidentą Trumaną savo oponentu. Tuo tarpu, kiek žinoma, tas republikonų kandidatas gali būti generolas Dwight D. Eisenhower, senatorius Robert A. Taft, Ohio valstijos, arba gen. MacArthur. New Yorko gubernatorius Dewey, Stassen, vakarinių valstijų ir gub. Warren, Californijos, visi dabar antroj vietoj. Illinois valstijos senatorius Dirksen jau kalbėjo 21 valstijoje.

Skaitytojam

MAŽAI LAIKO TELIKO
Nuoširdžiai prašome tų, kurie jau gavo tikietus parėmimui lietuviškos spaudos nepamiršti, bet kuo greičiausia išplatinti ir prisiusti. Galima tą lengvai atlikti tarp savo kaimynų, draugų ir darbininkų su kuriais dirbate. Tokiu būdu visi skaitytojai prisidės prie "A. L." metinio pikniko, kurs įvyks rugsėjo 2-trą, kaip tik prieš Darbininkų Dienos (Labor Day) šventę. Kviečiame į talką!

SENATO KOMITETAS ISPANIJŲ

MADRID, Ispanija.—Jungtinių Valstybių Užsienio Reikalų komiteto nariai, kurie lankosi Ispanijoje lėkė konferenciją pas Generalisimą Franko. Iš kairės i dešinę: senatorius Henry Cabot Lodge, Mass.; Jack K. McFall, Kongreso Reikalų sekretorius padėjėjas sveikinasi su Franko; senatorius Owen Brewster, (R.) Maine; senatorius H. Alexander Smith (R.) New Jersey valstijos; senatorius Bourke B. Hickenlooper (R.) of Iowa; senatorius John Sparkman (D.) iš Alabama; senatorius Alexander Wiley (R.) iš Wisconsin.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HUDSON, MASS.

Siame miestely ir apylinėje gyvena neperdaugiau sia lietuvių, bet jie nepamiršta lietuviškų reikalų. Pas juos apsilankius matosi daug lietuviškos spaudos, turi savo svetaines, kai kurias organizacijas. Lietuviai veteranai turi savo labai jaukų ir gražų klubą.

Labai miela, kad Metuviai palaiko ryšius tarpusavy, vieni kitus aplankdami, padėdami. Tai musų nuoširdumo, vaišingumo pažimyns. Nesenai, gyv. Dzigų šeima, 4 Linden str. aplankė artima giminė net iš Rochester, N. Y. p. Mickevičiai. Jie taip apsilankė, Marlboro pas p. Šimą P. buvo užsukę Mairoino parke. Jie džiaugiasi čia tremtinių pobuvių, kuriame ragavo labai skanių valgių. Linksmi grįžo į Hudson

Ponai Dzigai, Veronika ir Juozaš, turi netoli Marlboro, prie ežero pasistatę vasarnamį, kur vasarą žaliuojančių medžių pavėsy, po sunkių darbo valandų, maloniai sau atsigaišina. Netoli čia ponios brolis Petras, II Pasaul. Karo veteranas, kuris kovojo Filipinų frontuose dirba fabrike ir gražiai įsirengęs savame na-

me gyvena. Jis yra "A.L." skaitytojas.

BRAZILIJOS trėmimų i Sibirą iškilmes, nufilmuotas A. Žibo, Sao Paulo visuomenė matė televizijos aparatuose jau rytojaus dieną. Minėjimas buvo parodytas ir kt. apžvalgose, kur jame žiurovai išvydo jo dalyvius vietos civilinės ir dvasinės valdžios atstovus, konsularinio korpo narius, lietuvių latvių ir estų bendruomenių narius, iš viso apie 1.500 žmonių. Tai pirmas toks gausus Sao Paulo Pabaltijo kolonijos pasirodymas, kuriame taip pat dalyvavo ukrainiečių, lenkų ir rusų (baltųjų) delegacijos. Prie minėjimo suorganizavimo ypač daug prisidėjo kons. A. Polišaitis.

—Spaudoje buvo pranešta apie tris jaunus (19-24 metų) lietuvius, iš sovietų žvejų laivo valtele pabėgusius į Švediją. Tuo tarpu tie vyrai yra švedų policijos žinioje. Lietuvių bendruomenės Švedijoje pastangos prie jų prieiti lig šiol nebuvo pasisekusios. Sovietai iškė švedams notą pabėgėlius išduoti. Iš VLIKo pusės daroma pastangų tuos vyrus paimti lietuviškon globon.

BOSTON, MASS.

Naujoji Anglija, kuri susideda iš penkių valstijų, Bostonas ir didžiausias miestas, kame abelnai skaičiuojama apie tryliką - keturiolika tukstančių lietuvių. Čia kadaise, lietuviai išleidinėdavo keletą savo laikraščių, kaip tai Darbininką, Sandarą, Tarpininką, Keleivį, Rimbą, Dilgėlės ir kt. Dabar tik vienas kairiosios krypties savaitinis Keleivis bepasilikio. Sandara išsikėlusi Chicagon, Tarpininkas miręs sava "smerčia", Rimbas nusikraustęs į New Yorką, dingo.

Nesenai Darbininkas susiliejęs iš trijų į vieną persikėlęs į Brooklyną, kad ir atsilanko į Bostoną, vienok buvęs jo senas "štabas" netekęs vietinio laikraščio nerymauja. . . Girdžiama einanti gandai, kad buvusieji redaktoriai, darbininkai ir bendradarbiai tariasi teiktis išleidimui naujo laikraščio.

Taipgi, galima prisiminti, kad čia yra privažiavusių daug puikių lietuvių D.P. Didžiūmoje iš naujai atvykusiųjų yra inteligentiški asmenys, taipgi malonus, puikus ir tobulus jų vaikučiai.

Su jais visais, netik malonu pasimatyti, bet ir pasikalbėjimuose galima just puikių atvaizdų ir kilnios ištinties, insperatyviškumą, junti ir matyti tokį patraukiančią malonų mandagumą.

Jie čia kas kart geriau ir geriau įsikurdinėja, o su laiku sava prasilavinusių pažangą, galės ir senesniuosis savo brolius pralenkti.

Kai kurie prisipirkę namelių, automobilių, kiti jau ir į biznesį įeina. Geriausios laimės ir puikiausių pasisekimų visiems naujakuriams, atvykusiesiems iš tremties, netekusiesiems brangios Lietuvos tėvynės.

Turiu priminti, kad Bostonas yra daug mažesnis už New Yorką, už Chicagą ir Philadelphia, vienok jis yra daug didesnis skaičiumi žymiais rašytojais, poetais.

Šiuo tarpu čia randasi jų net aštuoni, kurie visi yra autoriais turinti išleidę po kelius kurinius ir po glėbius prirašytų dar neišleistų brangių raštų.

Kai rusai didžiūojasi savais rašytojais, vokiečiai savais, anglai ir prancuzai su savais, tai tuo tarpu ir mes lietuviai galime didžiūotis ir džiaugtis sekančiais gyvams savaisiais, kurie vardai per daug metu pagarsėję plačiu mostu visame lietuviškame pasaulyje. Štai jų vardų sąrašas: Faustas Kirša, Bernardas Brazdžionis, Antanas Gustaitis, Pranas Lembertas, Stasys Santvara, Prelat. Kazys Urbonavičius ir Petras Pilka.

Turime ir kitokių rašytojų, bet šiuo tarpu tik apie poetus tegalėjau prisiminti, kurie yra žodžio ir plunks-

JAV-ėse. Tremtinių Bendruomenė ir jai organizuoti jos išrinktieji laik. vadovai, vykdydami suvažiavimo nutarimus, prašo visas organizacijas ir atskirus asmenis, ateiti jiems į pagalbą lietuvių išlaikymo, kultūrinio lietuvių gyvenimo stiprinimo, lituanist. švietimo gilinimo, Lietuvos laisvės kovos finansavimo ir kt. aktualiais reikalais. Liet. Kultūros Fondai Clevelande vadovauja A. Augustinavičienė. BALFas JAV rupinasi įsigyti ukį, kur būtų sukonzentruoti į ten atvykę, bet patys negali savimi pasirūpinti musų tautiečiai. "Draugo" konkurse iš 35 rašinių I-ją premiją—ryškiausios lietuvių asmenybės, laimėjo prof. St. Kolupaila už Vaizgantą, —antrą Vyt. Kastytis už Darių ir Girėną ir trečią Vyt. Vaitiekunas už rašinį apie prel. M. Krupavičių. Prof. K. Pakšto apskaičiavimu dabar lietuvių Amerikoje, įskaitant trečią kartą ir mišrias šeimas, bus apie 650 tukstančių. Kiti priskaito iki milijono. Iš senosios kartos lietuvišką kultūrą remia apie 70.000; naujų ateivių yra jau 25.000, tikimasi iš viso busiant iki 30.000. J. Kazirkas gavo Yale un-te ekonomijos d-ro laipsnį. "Grafic" išidėjo keletą straipsnių apie J. Paukekiutę - Rockefellerienę, su kuria jos vyras siekia istuokos. Jos sesuo Izabelė buvo vieintelė chemikė, dirbusi prie atominių bombų gamybos Oak Ridge. Adv. Šalnieris dalyvavo profesion, moterų klubų konferencijoje, Olandijoje. Gen. V. Nagius, atskiru gražiai paruoštu 15 raš. puslapių rašiniu, paminėjo JAV Raudonojo Kryžiaus suteiktą didžiulę paramą atsikuriančiam Lietuvai prieš 30 metų (1919-1922) ir šį savo darbą dedikavo tuometiniam ARK misijos pirmininkui plk. E. W. Ryanui.

* KANADOJ KLB Wellando LOK pasiuntė protesto rezolucijas dėl genocido Lietuvoje Kanados min. pirmininkui ir J. T., Žmogaus Teisių Komisijai. MLB Drjos Montrealio skyriaus valdyba, vykdydama visuot. suvažiavimo nutarimus, pasiuntė VLIKui raštą dėl MLT atstovo įsileidimo į VLIKą. Toronto un-tas suteikė A. Paulaičiui humanitarinių mokslų magistro laipsnį. Lietuviai E. L. Čiuplinskiui paskirti inžinerijos stipendija. Pirmasis Toronto un-tą baigė inžinierius H. Stasiulis.

nos meisteriai. Jie musų tau tai kaip kokie veidrodžiai brangus ir reikalingi, labai! Jie visi vaisingai kai bite-lės dēlioja savus igimtus gabumus į kurybinę dailės raišybi ir atiduoda į tėvynės aukurą, pasiukaudami jos labai tankiai save pamiršdami. . . Darbuokites ir gyvuokite! Jums ateitis atlygins šimteriopai.

Talkininkas

Arkivyskupas Skvireckas

Lietuvos Metropolitai arkivyskupas J. Skvireckas buvo atvykęs į Romą ir ilgesnį laiką joje pagyveno. Jo noras buvo susipažinti vietoje su pertvarkymais Kolegijos, studijuojančių kunigų pažanga ir kitais reikalais.

Į paklausimą, ar Eks. metropolitai arkivyskupas nemano perkelti savo tremties rezidenciją į saugesnę Europos vietą, tai atsakė:

— Iš Lietuvos pagal vokiečių evakuacijos planą buvau išvežtas paskutiniu momentu. Vieną vos spėjau apleisti pirmiau, negu užėmė raudonoji armija, tai ir iš Zamso, nors ir paskutiniu momentu per Alpes gal nusileisiu į saugesnę vietą.

Metrop. Arkiv. Skvireckas Romoje, kartu su vyskupais Brizgiu ir Padolskiu paaukėjo pavergtą Lietuvą šv. Pan. Marijos Širdžiai. Taip pat Romoje atšventė 25 metų jubiliejų nuo Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimo ir 25 metų jubiliejų kaip pirmojo Lietuvos bažnytinės provincijos metropolitai.

Metrop. Arkiv. Skvireckas savo jubiliejaus proga, su ruošė prieminas Apaštališkojo sosto dignitoriaus, kurių tarpe dalyvavo ir kardinolas Pizzardo.

Metrop. Arkiv. Skvireckas liepos mėn. 10 d. apleido Romą. Romos lietuvių kolonija nuoširdžiai Eks. išlydėjo, linkėdami sveikatos ir ilgiausių metų.

Kad Visagalis susimylėtų ir pagreitintų musų vargstantios tėvynės Lietuvos vargus — išsilaisvinti iš komunistinės vergijos ir leistų Eks. grįžti į numylėtą Lietuvą, dėl kurios vargų tiek jis sielojasi.

ARGENTINOJE seno P. Amerikos liet. spaudos veterano "A.L. Balso" bendradarbiai V. Schultzas, S. L. Arg. 6 skyrius pirmininkas, prof. Šimoliuno sunėnas Vl. Šimolinas ir Jaunuolis paminėdavo Argentinos spaudą apie lietuvių tautos kančių kelią. Tiek Cordobos "Los Principios", tiek kiti spaudos organai mums palankiai atsiliepė apie trėmimus i Sibirą ir viso pasaulio, o ypač gyvenančių Argentinoje lietuvių pastangas savo krašto nepriklausomybei atstatyti.

AUSTRALIJOJ LKF suvažiavimą atidarė kalbą prof. V. P. Raulinaitis. Be jo, į naują KF valdybą išrinkti dar dr. J. Kaunas, dail. V. Simankevičius, J. Kalpokas ir O. Matulionytė. Garbės teismas paliktas tarpats, o į rev. komisiją išrinkti: D. Bortkevičiūtė, Mokus, Zdanavičius ir Barkus. Svarbiausia apraiška—Mindaugo vardo Aukštųjų Mokslų institutas. Toliau tikisi pasiekti dar geresnių rezultatų. Rupinamasi ir Australijoje įsteigti Baltų Tarybą.

Amerikos Lietuvio Skaitytojų ir Remėjų Žiniai

"Amerikos Lietuvio" metinis piknikas įvyks sekmdienį, rugsėjo 2, 1951, prieš Labor Day, Jurgio Babrauskos pavilijone, Manville St., Leicester, Mass. Pikniko programa susidės iš muzikos, dainų, kalbų ir dovanų laimėjimų.

Čia talpinama tų Amerikos Lietuvio skaitytojų vardai, kurie netik užsiprenumeruoja Amerikos Lietuvį, bet ir remia jį materialiai beplatindami įžangos tikietukus su skiriamomis dovanomis. Štai tų musų skaitytojų vardai, kurie prisidėjo prie lietuviškos spaudos palaikymo ir pasiuntė pinigų už išplatintus tikietus:

- P. Adomaitis, Barre, Mass. \$1.00
- F. Karlauskas, Hartford 1.00
- T. J. Kučinskas, Chicago 1.00
- V. Levenauskas, Bethlehem, Conn. 1.00
- V. Kristolaitis, Worcester 1.00
- J. Alekna, Milford, Mass. 1.00
- J. Meskauskas, Framingham, Mass. 1.00
- M. Mataitis, Hartford 1.00
- C. Plunge, Hartford 1.00
- A. Yozaitis, R. D. Thomaston, Conn. 1.00
- J. Bruožis, Worcester 1.00
- K. Slavas, Rochester, N.Y. 1.00
- A. Levidge, Palmer, Mass. 2.00
- C. Zostautas, Albany, N.Y. 1.00
- J. Lukas, Troy, N.Y. 1.00
- J. Dičpinigaitis, Brooklyn 1.00
- K. Ramanauskas, New Haven Conn. 1.00
- S. Gudas, W. Orange, N.J. 1.00
- A. Baniunas, Orange, Mass. 1.00
- A. Balsys, Kensington, Md. 1.00
- Mrs. Timinsky, Stamford C. 1.00
- V. Leonavičius, Worcester 1.00
- J. Spurga, Cocoa, Florida 1.00

"Amerikos Lietuvio" administracija taria nuoširdžiai ačiu visiems laikraščio remėjams. Visais reikalais rašykite: — "Amerikos Lietuvis", 14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Baltai organizuotai gražiai pasirodė ir per išvežimų minėjimą Nauj. Zelandijoje. Dr. V. Didžio ir kt. rupinamasi, kad ir ten esantiems gydytojams lietuviams ir kitiems, baigusiems Europos un-tus, būtų pripažintos praktikos teisės.

AUSTRIJOS ir Vokietijos lietuviams musų tautiečiai Venezueluoje suaukojo apie 1.500 bolivarų (350 dol) ir pasiuntė per R. Kryžių rubų ir apavo. Drabužiai daugiausia grįžo tie, su kuriais musų tautiečiai buvo išvykę iš Europos. Skolinamoji lietuvių knygų bibliotekėlė jau suorganizuota. Ją tvarko N. Liutikaitė. ALB valdyba paskelbė lietuvių k. mokymsi ir žinojimo konkursą. Jam praversti sudaryta komisija iš mok. L. Budriaus, F. Liutikienės ir kun. K. Kuzminsko. Prie LR Kr. vyr. įgaliotinio Austrijai sudaryta valdyba iš F. Blauzdžiunaitės ir J. Marčiuko.

DĖMESIO! Kai mielas skaitytoju gauti "Am. Lietuvį", tuoj prašome pažymėti ar nepasibaigę Jūsų prenumerata. Kiekvieno skaitytojo skubus atsiskaitymas įgalina laikraštį tvirčiau žengti pirmyn. "A. L." iš anksto dėkoja atsilyginusiems už prenumerata. "Amerikos Lietuvio" Adm.

Netekus "A.L." leidėjo ir redaktoriaus, a. a. A. G. KYBOS, mes jo skaitytojais reiškiamo Amerikos Lietuvio štabui giliai užuojautą. Linkime ir toliau geros sekmės.
MAGOT, ir D. KINDULIAI IR LEVENAUSKAS
Bethlehem, Conn., 1951.8.5.

TRUMPAI APIE VISKĄ

— Ryšium su pasitaikusiais kai kurių Vokietijos konsulatų abejojimais, ar jie turi tiesę dėti vizas į Lietuvos užsienio pasus—Vokietijos užsienių reikalų ministerijai buvo išteiktas VLIKo vardu raštas su prašymu duoti savo konsulatams šiuo reikalu teigiamų nurodymų. Užsienių reikalų ministerija raštu atsakė, kad Vokietijos konsularinės įstaigos yra įgalintos vizuoti pasus, kurie yra išduoti veikiančių Lietuvos diplomatinių ir konsularinių įstaigų ir atitinka bendrąsias užsienių pasų taisykles. Iš rimtų šaltinių tenka patirti, kad pabaltiečių pasų vizavimo klausimas Lietuvos atstovo Paryžiuje Dr. S. A. Bačkio pastangomis išspręstas taip pat mums palankia prasme.

—"A.B." įrašė į juosteles ir pertransliuoja į Lietuvą

kalbas ir pareiškimus visos eilės žymiųjų Amerikos lietuvių veikėjų, kaip A. Olio, L. Šimučio, dr. P. Grigaičio, dr. St. Biežio, Vanagaitienės, inž. Rudžio ir kt. "A.B." transliacijų programa nuolat tobulinama.

— Liepos 30 d. Paryžiuje įvyksta "centralinės Europos" Karo vadų konferencija. Dalyvaus žymesnieji vengrų, rumunų, čekoslovakų, bulgarų ir kt. tautybių karininkai. Lietuvai joje atstovaus VLIKo bendradarbis kariniams reikalams karo attache pulk. J. Lanskoronskis.

PAIEŠKOJIMAS
Ieškau savo pusbrolio Prano Labučio, kilusio iš Grauzų kaimo, Jasvainikų valsčiaus, Kedainių apskr. Jis yra atvykęs į Ameriką 1924 metais. Yra ir mano dėdžių Labučių Amerike.
ANTANAS BALSYS,
10507 Wheatley Street,
Kensington, Md.

HEAD NOISE MISERY?
Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Head of Hearing and Head Noises due to catarrh of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home — easy and simple.
SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER
THE BLAND COMPANY
DEPT. No. 992
DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$4.00
Two Years Subscription \$4.00 Two Years Subscription \$8.00
One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50
Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista seštadieniais, leidžiamas
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata: S. V. — \$2.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00
Dviem Metam — \$4.00 Dviem Metam — \$8.00
Pusmetį — \$2.00 Pusmetį — \$2.50

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata
turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post
Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

AR GIEDOS LIETUVOS HIMNĄ?

Šiandien mūsų tautos išdavikai, lietuviškieji komunistai, JAV darosi švelnesni ir emė dangstytis nekaltais vardais. Matyt pajuto savo niekšišką darbą svetimai valstybei, pajuto kalėjimo duris artėjančias. Jie laisvai dar nori klaidinti mūsų lietuvišką visuomenę, patraukti į savo eiles.

Rugp. mėn. 5 d. "Gintaro Žemės" radio pranešėjas tarpe kitų žinių perskaitė ir "Naujosios Anglijos lietuvių pažangiųjų tarybos ištatus". Jie tokie "nekalni", kad sunku paprastam klausytojui suprasti. Juose pažinoma, kad reikia nušviesti Lietuvos dabartinis gyvenimas siekti visose srityse "pažangos" ir t.t. Kokia šiandieninė buklė yra Lietuvoje, mes visi žinome iš geresnių šaltinių, negu kad komunistų perduodamų. Komunistiška spauda ir visos jų akimis "geros" žinios ateina į čia labai propagandiskos ir jose nėra žodžio nėra tiesos. Jei jie parašytų tiesą, kaip žudomi nekalti žmonės, kaip varomi ukinkai ir kolchozų tremiamieji Sibiro neišpylę duokles, ar tikintieji negali laisvai melstis, bažnyčiose turgai ir teatrai, tai gal būtų galima patikėti.

Tačiau nei mūsų, nei likusių brolių laiškuose nebepasiekia, nei siuntiniai. Negalime nei nuvykti jų aplankyti. Kas dabar ar karas? Ar frontas kur? Kodėl tokia didelė kontrolė? Tremtiniai visus priešais žino, nes jie pergyveno komunistų terora. Todėl šie gyvi liudininkai, mieliesiems amerikiečiams aiškiai pasako jas. Reikėtų šią "Gintaro Žemės" programą ir "Pažangiųjų Tarybą" nutidyti pikietavimais.

Tas pats pranešėjas kvietė visus ir "Gintaro Žemės" radio pikniką, kuris bus rugp. 19 d. atsilankyti, ten bus ir dainos ir šokiai, o pabaigoje sugiedoti Amerikos ir Lietuvos Himnai. Kokia ironija? Tautos išgamos lupoje virpės Amerikos ir Lietuvos Himnai! Mes gerai žinome, kad komunistai, pa-

sivadinę dabar "pažangiais" norėjo ir nori Ameriką paversti į Rusijos diktatūrą. Net valdžios perversmas buvo surengė, bet jau gudruoliai "pažangieji" atsisėdo už grotų ir dar šimtai už jų atsisės. Kaip mes dabar amerikiečiai galime leisti tautos išgams giedoti savo šventą, krauju išrašytą Himną, kai jie nori laisvę paversti į diktatūrą? Žinoma, ne. Užčiaupkime jų lūpas. Ar mes lietuviai amerikiečiai galime leisti jiems giedoti savąjį Dr. V. Kudirkos sukurtą Himną? Jo vedini tukstančiai karžygių Nepriklausomybės kovų, dalyviai 1941 mt. ir dabartiniai partizanai žusta dėl Tėvynės Laisvės! Negalime duoti jiems giedoti. Tegu jie traukia komunistinį sukurtą Tarybų Lietuvos "genijų", patvirtinta, Paleckio, Gedvilos ir Maskvos. Tada visi supras, kad jie eina kartu su Rusija ir dirba jos naudai. Taip ir turime juos priversti daryti, be jokio pasigailėjimo užkirsti kelią jų melagingai propagandai, kuriai naudoja mūsų šventus patriotinius jausmus, tautinius rubus, net ir artimiausius mūsų šalies mylimus vardus.

Neikime nei vienas į ten jų rengiamą pikniką, o jei vyktų, pikietuokime. Kaip New Yorke daro vengrai prieš ten esama Rusijos JT delegaciją, taip ir mes lietuviai visi pikietuokime komunistų parengimus, spaudą, pusvalandžius, nedarykim jokio pasigailėjimo, nes komunistai Lietuvoje žudo ir terorizuoja mūsų brolius be jokio pasigailėjimo. Tukstančiai ištremti, tukstančiai žuvusių, kalėjimuose kenčiančių. Mes negalime jėgos pavartoti, bet kulturingu būdu sužlugdykime komunistų veikla Amerikoje, nes ir valdžia mielai mums padės. Dabar tai daryti pats laikas, nes mes Amerikai turime įrodyti savo nusistatymą Rusijos atžvilgiu, savo tautos Laisvės troškimą jei atgauti.

ANGELAI SU SIDABRINIAIS SPARNAIS

Šios Suv. Valstijų Oro Jėgos Gailestingos Seserys lavinasi. Reikia dar daug gailestingų seserų Oro Jėgai ir jom čia yra puikios progos.

Musų Dienų Ivykiai

V. M. KLAUSUTIS

KULTURA IR KARIAI

Aplink Pasidarius Matome Musų Kultūrinio Gyvenimo Nuogumą. Rusų Karių Galvojimai. Kompartijos Viršūnės Ir Svyravimai.

KAIP pasižvalgom aplinkui matome musų kultūrinio gyvenimo Amerikoje nuogumą ir tautinio gyvenimo problemas. Vienas ar kitas musų kultūrininkai spaudoje pasisako, nusiskundžia musų kultūrinio, tautinio ir organizacinio gyvenimo ubagiškumu, reiskia savo apsvylimą ir savikritiką, nurodinėja musų žmonėms smulkumą ir tautinės kultūros bankrutą musų gyvenime. Tačiau musų kultūrininkų spaudoje balsas buna tarsi tyrlaukyje—niekas jo negirdi.

Gerb. p. Vytautas Alantas žurnale "Nemunas" Nr. 6-tame pa-vaizduoja musų kultūrinio gyvenimo esmę, jo nuogumą ir ubagiškumą. Jis nieko nekaltina, tiktai primena Amerikos lietuviams, kad musų kultūrinė veikla ir musų tautinis gyvenimas labai nykus ir silpnas, galima sakyti, ubagiškas! Jis kritiškai vertina musų gyvenimą Amerikoje, lietuvių blogą tautinę sąvoką—samprativimus ir apatiją. Jis pasisako, kad šiame reikale reikalinga savikritika.

Tikrai, savikritika reikalinga. Amerikiečių lietuvių kultūrinio gyvenimo atspindžiai nespindi, nestiprina musų lietuviško gyvenimo. Kodel? Todėl, kad mes, amerikiečiai lietuviai, ligi šiol neišmokome suprasti svarbos savo tautinės kultūros, kad mes gyvenome ir tebe gyvenome tiktai savo pilvė o ne sielos naudai. Mes tapome materialistai, idealistų mažai turime savo tarpe. O žmogus atsidaugęs materializmui buna tarsi robotas, be sielos ir tautinių jausmų, be savo kultūrinės ir intelektualės šviesos. Ir tokis žmogus savo amžių pragyvena ir žūna amžinai nieko iš savo gyvenimo nepalikdamas apart savo turto, kurį gauna jo nutautėję vaikai ar giminės. O yra daug tokių, kurie vienišai, mirdami nepaliekia savo testamentą paliekamąjį turta kam užrašyto, valstybė jo turta paima. O jei toki žmonės—lietuviai vienišai paliktu savo turta lietuviškai kultūrai—kultūriškai organizacijai padarytu didelę naudą musų tautos žmonėms ir garbę sau, nes mirusiam butų pastatyti atminčiai garbės paminklai išleidimų kelėtos gerų knygų, ar įkurimū mirusio atminčiai gražių kultūrinų įstaigų, kurios but mirusio atminimui ir pagerimui paminklai. Mes neturime tokių organizacijų, kurioms toki palikimai atitektų, tokios kultūrinės įstaigos, kurį palikimus kultūrai ir mirusio garbei su naudotų.

Musų kultūrinis gyvenimas praėityje buvo ir dabar tebėra nuogas, neorganizuotas, neturime rimtos kultūrinės organizacijos, vadų ir kultūrinės visuomenės, turime kelėtą idealistų, kurie retkarčiais iškelia savo balsą spaudoje diskusuodami musų tautines ir kultūrinės problemas. Senoji karta musų išėivijos kasmetą iškeliauja į kapus, o naujoji karta žūva nutautėjime. Štai kame glūdi nuogumas musų kultūrinio ir tautinio gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose.

Ir naujieji lietuviai eina senųjų lietuvių ateivių keliais. Jie besikurdami Amerikoje, besirūpindami isigijimu buto, baldų, radio, televizijos ir automobilio gyvena tiktai dėl savo asmeniškios—kuno lengvatų naudės, pamiršta savo sielą, lietuviškas pareigas ir problemas, buna materialistai, tarsi robotai vietoje kultūringų žmonių su siela ir idealais bei siekimais išlaikymui savo tautinės kultūros ir kartu tautinės egzistencijos sveiktų gyvendami. Po savo darbo laisvąjį poilsio laiką daugumoje jie praleidžia kaip senieji lietuviai automobili bevažinėdami, klube ar kavineje ir kitur bebudami malonumu ir smaguravimo ieškodami. Žodžiu, jie gyvena dėl pilvo, asmeninės naudės ir malonumu vietoje dėl savo sielos, tautos ir kultūros bei savo lietuviškos visuomenės naudės reikalų supratimo ir šiems reikalams laiko ir dorelio pašėntimo.

Gal kas iš skaitytojų suabejosite, nepatikėsite man žodžiais, bet faktas palieką faktų, kad Amerikoje lietuvių gyvenimas labai bus trumpas ir kultūrinu atžvilgiu nespindi, nepavydėtinas, nes silpnai organizuotas, netobulai vedamas. Mažai mes turime idealų, taurių lietuvių pasišventusių savo šeimos, lietuviško auklėjimo ir tautinės bei visuomeninės kultūros idėjai. Štai kame glūdi reikalas savikritikos ir rimto susidomėjimo, nuogumas musų kultūrinio gyvenimo.

RUSŲ KARIŲ GALVOSENOS

Naujo karo išvakarėse 1937 m. buvo rusų aukštųjų karių planai išgelbėti Rusiją nuo pavojų ir sugriovimui komunizmo brutalybės, bet jų planai nebuvo pasiekti. Maršalas Tuhčačevskis už tuos suokalbčio planus su savo kolegomis generolas savo gyvybę užmokėjo, nes kompartijos žvalgybiniai sužinojo apie jų suokalbius suėmė aukštuosius karius ir likvidavo, suardė jų slaptąją organizaciją.

Dabar Rusijos aukštųjų karių—generolų ir maršalų slaptieji planai išgelbėti Rusiją nuo sugriovimo karo pavojumi ir nuo suskaldymo ir padalinimo pavojaus. Jie rupinasi ir rengiasi prie karo metu sukilimo, tokiu būdu išgelbėjimo Rusijos ir komunizmo pašalinimo iš savo tėvynės. Dėja, dabar rusų aukštųjų karių suokalbis jau išryškėjo, žinomas Kremliaus valdovams ir kompartijos viršūnėje sėdintiems. Kas nors per neatsargumą, ar gal girtas budamas iš tų slaptosios karių organizacijos per pusę lūpų prasarė ir paslaptį išdavė, vakarų pasaulis sužinojo ir apsidžiaugė. Dabar mes laukiame rusų aukštųjų karių tokios tragedijos kaip maršalo Tuhčačevskio ir jo bendrųjų buvusių 1937 m.

Lenkijoje, Čekoslavakijoje, Balkanų kraštuose, ypač Bulgarijoje, suimta daug aukštųjų karininkų generolų laipsnį turinčiųjū laikė jų tardymų Beria NKVD ir MVD žandarai specialistai mokės išgauti paslaptis ir įtarimus rusų karininkų, kurie, be abejonės, turėjo ryšius su rusų karininkais ir kompartijos kai kuriais vadais planuodami karo metu sukilimą ir nuvertimą raudonojo Caro, Stalino, nuo sosto.

Kremliaus valdovai, kompartijos viršūnė sėdintieji, susvyravo ir suabejojo apie lojaliskumą Rusijos aukštųjų karių ir žinodami neoljolumą eilinių pavaldinų, dabar jie keičia savo planus pasirengimo didingiems žygiams į vakarų pasaulį pasiplėškauti ir pagrobti naujus kraštus ir įjungti juos į staliniską imperiją su pagalba pavergtųjų kraštų komunistų. Kremlius vėl pradėjo "taikos" manevrus visuose frontuose ir politiškąjį ablavą visuose komunistų valdomuose kraštuose prieš neištikimus žmones ir kompartijos narius. Tokios žinios pasiekė vakarų pasaulį pastaruju laiku.

GANDAI IR KAS UŽ JŲ SLEPIASI

(Tęsa)

Dvi dienas po Birminghame net sužlugdyti apsaugos mo panikos, gandai apie produkciją.

Hoover gerai prisimena, kas įvyko tuoj po Pearl Harbor. Šiaurės - vakarai buvo pilni gandų apie bausius teriojimus, numestomis į Oregon bombomis. Rytinėj pakrantėje sklido istorijos apie sabatožus ir jų padarytus sunaikinimus. Gandai buvo dalis to vykusiai suplanuoto tinklo, kad privesti amerikiečius prie abejojimo bei nepasitikėjimo sava karinių pajėgų galia.

Ašies trumpų bangų radio ir vietinių gandų malunai dirbo viršvalandžius, stengdamiesi sutrukdyti musų kariuomenės naujokų ėmimo programą. Jie skleidė žinias, jog kariai maitinami surinktais Riebalų Apsaugos Kompanijų pasenusiais riebalais. Saugybos, kurios buvo įkurtosios ir miegą, pasak gandų, sunaikinami ugnies dalinių. Pašauktieji vyrai kaikuriais atvėjais įvykdydavo savižudybes.

Del gandų, skelbiančių Kansas didmiesčio karo produkcijos sprogimą, 1942 mt. rugsėjo mėn., gamyba iš aukšto smuko žemyn. Moterys buvo išgąsdintos neiti į geležies fabrikus.

Vyravo gandas, kad pan. darbas esąs vėžio ligos sukelėjas krutinėje ir visai neegzistuojančios ligos vadinamos "prtvirtinimo mazgeliais". Moterys mesdavo litavimo darbus, kai išgirdavo teigimus, jog kabelio vieloje esą ultravioletiniai ar infra bangos padarančios moteris nevaisingomis.

Kitas gandas, su tikslu atbaidyti moteris nuo karo darbų, tai buvo Ašies trumpų bangų istoriją apie merginą, dirbusią artilerijos sviedinių fabrike. Vieną dieną ji nuėjusi pas plaukų kirpėją, sudėti nuolatinės bangas. Ką tik įjungus srovę, čia pasirodė nesvietiškas postelėjimas, kuris net nuputė jos galvą. Elektra uždegusi sprogstamas jos plaukuose dulkes.

Keletą savaičių po šios istorijos paskleidimo, jie jau buvo girdimas Bethel, Ohio. Neuzilgo sekančiai pasidarė populiarus Bostone. Po dešimt mėnesių atkeliavo į St. Louis. Netrukus jis pasiekė Cincinnati. Sekančiais metais jis sklido per Kanadą ir pasiekė New Yorko didmiesčių.

JON. BAŠ.

AMERIKOS LIETUVIS GERIAUSIAS DRAUGAS VISŲ LIETUVIŲ

MUSŲ KARIŲ NUOTAIKOS

JAV aukštieji kariai atsisako savo karjierų, pasitraukia iš kariuomenės, karo laivyno ir karinės aviacijos. Boston Daily Record savo redakciniame pasisakė sekančiai: "Nuo birž. mėn. 1950 mt. ligi šiol iš musų krašto kariuomenės išėjo 27 aukštieji karininkai - generolai, 26 admiralai, kapitonai - komandantai iš karo laivyno ir 13 aukštųjų karininkų iš karo aviacijos".

Viršminėtas laikraštis savo redakciniame smarkiai puola dabartinę administraciją ir partinius politikierius, ypač demokratų, teigdamas, kad jie sudarė sąlygas aukštųjų karininkų nesusiapratimams ir nesutikimams su vyriausybe esamais pareigūnais. Del šių priešasčių aukštieji kariai, do pasaulinius karus pergyvenę, turintieji militarisko prityrimo išena i civilį gyvenimą, o jie dabar labai reikalingi musų karinėms jėgoms patikrinančioms saugumą musų kraštui.

Šis įvykis nustebino musų krašto piliečius, kuomet spaudoje pasirodė. O musų kadetai West Point susilaukė skandalo dar labiau pagilino žaizdą musų militariskose sferose ir vyriausybės sferose. Kame to priežastys? Gal ateitis viską mums pasakis. Toki musų dienų įvykiai ir musų gyvenime aktualijos.

Literatura ir Mokslas

STEBUKLINGAS LAIKRODĖLIS

Pennsylvanijoje, kur žmonės kietasias anglis, yra miestelis vardu Seltzer City. Ten, pas vieną pakeitusių savo pavardę į smiltų lietuvių gyveno Juozas Pudinskas. Tuomet buvo iš kažin kur atsiradęs, pasivadinęs save dailininku kažin koks Ganas. Jo barzda buvo didelė, nemažiau inponuojanti figura. Su juo susipažinau dar 1900 metais, tuoj po savo vedybų. Gana važinėdavo pro provincijos miestelius agentaudamas ir pardavinėdamas lošimajias kortas už labai nupigintą kainą. Kur parduodavo vieną ar pora kaladžių kortų, jis dar magaryčioms pridėdavo vieną ar daugiau kaladžių. Tų kortų nemažai pasklidavo po lietuviškas karčiamas, kur angliakasiai lošdavo iš pinigų. Tokiose vietose nei iš šio nei iš to atsirasdavo Ganas, visus nuolūdavo ir išvažiudavo. Vėliau paaiškėjo, kad jo pardavinėjamos kortos visos buvo sužymėtos ir dėl to Ganas visuomet laimėdavo. Paslėpti savo tikrąjį „amatą“ Ganas apsidarėdavo kuriame nors mažame miestelyje keletai savaičių ir iš pačių vietinių gyventojų sužinodavo kas neseniai apsidė landžiodavo po namus ir imdavo užsakymus vedybiniam paveikslams padidinti. Jis imdavo kiek gaudavo. Surinkęs rankpinigius ir paveikslus pasiūsdavo juos, rodo, į Philadelphiją, kur turėjo sutartį su kokiais ten dailininkais. Po poros savaičių kostumeriams pristatydavo didelius paveikslus rėmuose, bet vietoj aliejinų dažų, kaip jis prižadėdavo, paveikslai budavo nudažyti paprastais dažais, kuriuos lengvai gali nutrinti. Tokio darbo paveikslą turėjo ir Juozas Pudinskas. Paveikslas buvo Juozas, jo žmona Uršulė ir Juozo jaunesnysis brolis Vincas.

Vieną vakarą 1910 metais Juozas su savo žmona Uršulė ramiai sėdėjo kambaryje kur kaboją Gano pristatytas Juozui paveikslas. Kambaryje buvo labai tyku. Staiga toje vietoje, kur kybojo paveikslas pasigirdo garsas tarytum kas laikrodėlį užsuka. Pudinskai apsidarė, vienas į kitą pasižiūrėjo.

— Tėvai, stebuklai! — Nustebusį tarė Pudinskienė. — Tik tu klausyk, Vinco paveikslas kišenėje laikrodėlis eina!

Paveiskle buvo matyti ant Vinco krutinės gražus laikrodinis reteželis, tad kai Vincas fotografavosi, turėjo kišenėje turėti laikrodėlį.

Edward Yanover's
 PACKAGE STORE
 Ulaiko TADCASTER Alų
 \$2.95 už dėžę, plus už bonkas,
 Rusišką Degtinę—VODKA 100%
 ir kitus Alkoholinius Gėrimus
 Vietiniai ir Importuoti Gėrimai
 Pristatomi / Namus
 Pašaukite Tel. 2-3381
 278 Millbury gatvės
 Pristatymas nemokamai—
 perkant alaus dėžę

Pudinskai nusigando. Pasišaukė savo kaimyną. Tas taip pat girdėjo laikrodėlį einant, nors kambaryje nebuvo jokio laikrodžio. Vairai su dideliu susidomėjimu klausėsi, kaip dėdės Vinco kišenėje eina laikrodėlis. Nors Pudinskai rupestingai slėpė tą stebuklą nuo žmonių, bet kur tau paslėpsi tokį dalyką. Jų namus pradėjo lankyti visoki žmonės iš apylinkės. Visi norėjo įsitikinti. Apie tai pasklido visokių gandų. Pudinskai jau nenorėjo nė kalbėti apie Vinco laikrodžio taksėjimą paveiksle, kai atėję žmonės klausinėdavo. Pradėjo kalbėti apie „negeras dvasias“ ir žmonės pradėjo bijoti. Pradėjo bijoti Pudinskai ir jų vaikai. Pasidarė nejuoku. Stebuklas pasidarė dar baisnis, kai Pudinskienės brolis P. Straigis užėjo pas Pudinskus. Kaip tik jis įžengė į kambarį, laikrodėlis nustojo eiti, bet kuomet jis išėjo, vėl pradėjo taksėti. Pudinskas tą pirmas pastebėjo ir dėlto dar daugiau įsivarė sau baimės.

Vienas Pudinsko geras draugas net iš Shenandoah, Pa., išgirdęs apie stebuklą, atvyko įsitikinti kiek tame yra teisybės. Lyg tyčia, kaip tik svetys įžengė į kambarį, laikrodėlis nustojo taksėti. Tuomet Pudinskai pasidarė išvada, kad kaip tik į tą kambarį įžengia į stebuklus netikintis žmogus laikrodėlis sustoja taksėjęs. Tas, žinoma, Pudinskus dar daugiau baugino. Pudinskas savo draugui papasakojo visą stebuklingojo laikrodžio istoriją. Negana to, dar pasišaukė savo kaimynus, kad tie patvirtintų jį. Bet nežiurint visų Pudinsko bandymo draugų įtikinti, tas netikėjo ir vis tvirtino, kad kirvarpos ar koki vabalai paveikslas rėmus eina ir tik atrodė, kad laikrodėlis taksė. O jis dar turėjo gerą argumentą—kad jam esant kambaryje laikrodėlio nebuvo girdėti. Nors Pudinskas ir žinojo dėl ko laikrodėlis fotografijoje netaksė, tačiau nieko nesakė. Tuo ir pasibaigė ginčas tą vakarą. Ryto metą svečias anksti atsikėlė ir nusiprausė, užsimerkęs jis siekė rankšluosčio ir tuo metu jis pirmą kartą išgirdo laikrodėlį taksint.

— Juozai, nugi ištikrųjų laikrodėlis taksė! — Suriko svečias. Pudinskas dar daugiau persigandęs puolė ant kelių ir pradėjo savo brolio atvaizdo prašyti, kad tas liautusi juos gązdinęs, kad grįštų pas jį gyventi, kad visi nusikaltimai užmiršti ir atleisti.

Vincas, mat buvo nelaimės ištiktas ir jam buvo padaryta operacija, koją nupiovė ir pritaikė medinę. Su medine koja Vincas vengė rodytis tarp žmonių ir vieną dieną kažin kur dingo iš Seltzer City.

Padaryti galą visiems tiems stebuklams, Juozas nutarė paveikslą suardyti ir iš kambario išmesti. Taip

ir padarė, bet tas nieko negelbėjo. Toje vietoje, kur paveikslas kybojo vistiek taksėjo laikrodėlis, net dar garsiau negu pirma.

MINDAUGAS IR LIETUVA

MINDAUGE!
 Kad šiandien Tu butum čia žemėj,
 Ir Laisvė Lietuvai žibėtų.
 Nebūtų, tiek skausmo, kančios ir vargų.

MINDAUGE!
 Mes Tavo kovos dvasia širdy nešiojam,
 Ir žūstam už Tavo išgarsinta Tėvynę.—
 O ją dar prikelsim aukų vainiką, supinę.

MINDAUGE!
 Mes išblaškyti pasaulį prisiekiam lietuviais mirt,
 O Lietuvai, mus kraujas ir gyvybes tik tau.
 O Dieve, priglauk partizaną gęstantį jau.

MINDAUGE!
 Kada Tavo kardas siabingus priešus sukapos?
 Kada vėl Lietuvai Laisvė sugrįš?
 Tada ramiai atsidusim ir žaidžos užgis.

BAL. BRAZDZIONIS
 Worcester, Mass., 1951.4.9.

ir padarė, bet tas nieko negelbėjo. Toje vietoje, kur paveikslas kybojo vistiek taksėjo laikrodėlis, net dar garsiau negu pirma.

Kaip tik tuo metu Minersville, Pa. buvo atlaidai. Ten buvo atvykęs su misijomis Tėvas Kazimieras. Pudinskienė kreipėsi pas jį pareikšdama, kad norinti paveikslą sudėginti, bet misionierius patarė to nedaryti ir palaikyti paveikslą dar keletą savaičių, o jeigu tuomet nunistos taksėjęs, tai tuomet atgabenti jį į kleboniją. Pudinskai paveikslą nugabeno ant aukšto ir po kurio laiko jis ten pradėjo taksėti. Po kelių savaičių gavo laiška, lenkiškai rašyta, kad Pudinsko brolis Vincas ligoninėje mirė. Laipsniškai dingo ir misteriškas laikrodėlio taksėjimas. Misterija taip ir liko neišaiškinta.

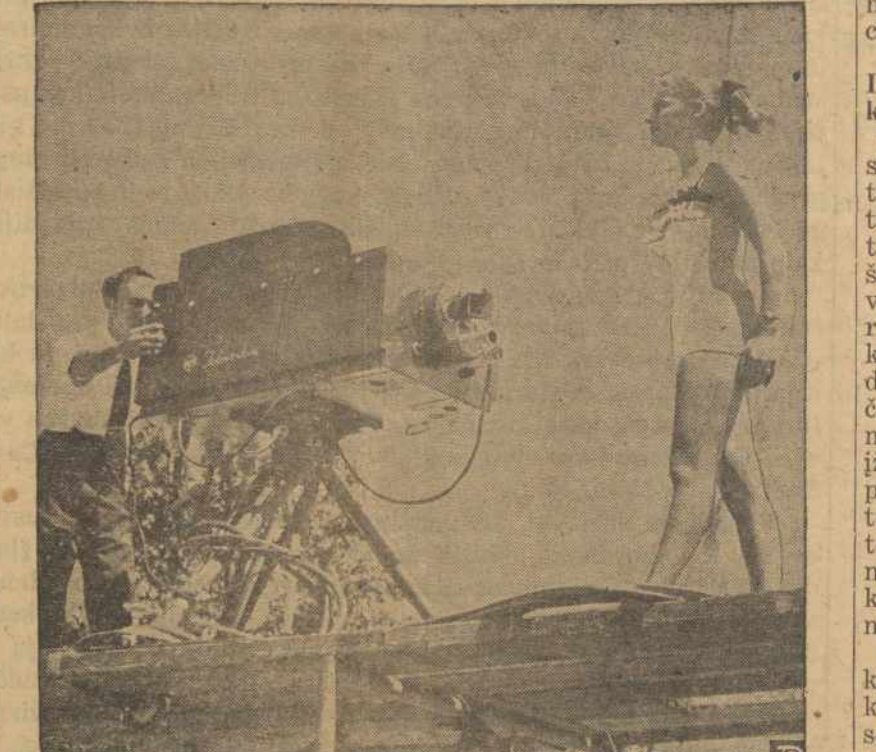
Šitą pasaką papasakojo Antanui Banišauskui 75 metų amžius senukė Smitienė, kuri viena iš pirmųjų girdėjo to. laikrodėlio taksėjimą. Tai buvo 1936 m. Padinskai tuo metu jau abu buvo mirę. Paveikslas likęs pas Zdanavičius, bet pastarieji užsiginę. Giminaičiai nuo žmonių tą istoriją slėpė.

A. B. STRIMAITIS
 MUSŲ DŽIAUGSMAS
 Į musų ryt dieną Tu žiuri
 Ir musų praeitį matai
 Ir Tu kuris žvaigždės sukurei,
 Mums kito džiaugsmo nerada!

Tik žemė tėviškė po kojų
 Tik Tavo dangų virš galvų,
 Tik berželius gimtųjų, gojų,
 Tiktai kapus senų tėvų.

BERN. BRAZDZIONIS

SPALVOTA TELEVIZIJA

Spalvotos Televizijos kamera nutraukė plaukikę Joan Keyne ir paveikslas buvo transluojamas per televiziją New Yorke.

LITUANISTIKOS DALYKŲ DĖSTYMAS IR LIETUVYBĖ

A. Lituanistikos vieta kitų dėstomųjų dalykų tarpe.
 Amžiuose keitėsi žmonių pažiūra į mokyklą, į mokymo ir apskritai į ugdymo reikšmę bei tikslus. Nuo to pareinant, keitėsi ir mokyklų tipai, dėstomųjų dalykų sąrašas bei jų įvertinimas svarbumo atžvilgiu. Taigi, jeigu mes šiandien norime paliesti klausimą, kokią vietą lituanistikos dalykai turi ir privalo turėti kitų dėstomųjų dalykų tarpe tremtinių mokykloje, tai neišvengiamai turime apsižvelgti aplinkui, prisiminti, kaip šis reikalas buvo sprendžiamas Nepriklausomosios Lietuvos mokykloje ir kokius naujus reikalavimus lietuviškajai gimnazijai duoda šių dienų sąlygos.

Mūsų Laisvoji Lietuva savo gyvenimo pobūdžiu priklausė senajai, tradicinei Europai. Taigi ir mūsų laisvoji mokykla buvo viena tradicinės Europos mokyklos atšakų. Ji buvo atremta į Europos kultūrinio žydėjimo ramsčius— a) krikščionybę, b) geriausia prasme suprastą tautiškumą, c) pagarbą žmogui bei toleranciją žmogaus mintims bei įsitikinimams, d) technikos pažangos pakankamą įvertinimą, tačiau nepastant technikos augščiaiu Dievo, tautos ir žmogaus. Iš to išeinant, ir nepriklausomoje mokykloje dėstomieji dalykai buvo grupuojami šitaip: a) tityba, b) lituanistika, c) įvairūs kiti humanitariniai bei meno dalykai, formuojantieji bendrąjį žmogiškumą, d) tikslieji mokslai.

Karai, revoliucijos bei įvairūs perversmai gerokai iškraipė tradicinę senosios Europos veidą. Įvairūs naujieji reformatoriai sukūrė teorijas ar ištaisė filosofines sistemas, naujai pervertinancias visas ligiolines vertybes. Politinės aplinkybės sudarė sąlygas vietomis šitas naujias teorijas pritaikinti gyvenimui. Tuose kraštuose ir mokyklos atstovai turėjo reikėtų turėti savo egz. vyriausybės, kurios, atėjus momentui, galėtų kaip reikiant veikti visa apimtimi. Venecuelos dienrašciai, labai gražiai atsiliepė apie lietuvių sąskrydžio viešą pasirodymą, pažymi, kad jiems ypač patiko „Kepurinė“ ir „Rugučiai“.

„Anot „El Mercurio“, lietuvių, kurių ten yra 2,000, yra pavyzdys kaip reikia mylėti savo tėvų kraštą. A. Diržio vertinimu, iškeltini ypač 3 momentai: valdybos pasišventimas ir drąsa, eilinių drausmingumas ir sąmoningumas ir puikus narių bendrabarbiavimas su savo valdovybe. Radijo stotis „Radio Valencija“ transliavo pusvalandį liet. dainų, o kita stotis Carabobo liet. dainas plokštelėmis su paaiškinimais. Panašių transliacijų manoma praversti ir daugiau.

Einant toliau į konkretų klausimą nagrinėjimą, tema suskyla į dvi dalis: a) lituanisto darbas tremties mokykloje ir b) lituanisto darbas tolimesnėje emigracijoje.

Darbas su žemesniosiomis klasėmis.
 Šiose klasėse mokiniai daugiausia trečiosios grupės, ir jiems tėvynė— blunkantieji kudikystės vaizdai. Taigi pirmiausias lituanisto darbas šiose klasėse— šiuos palaidus ir nykstančius tėvynės vaizdus sujungti ir sustiprinti. Tam tikslui pirmiausia reikėtų praplėsti į žem. klases pradžios mokyklos programoje esančius aplinkotyrimus pasikalbėjimus, padarant juos kaip plačius įžengiamuosius pasikalbėjimus prieš straipsnelių skaitymą. Lietuviškųjų sodybų artimesnė ir tolimesnė aplinka su savo augmenija ir gyvūnija, kaip neatskiriamu elementu, turi vis ir nuolat iškilti mokiniui prieš akis.

Iškėlus šį klausimą, kartu iškyla ir kitas— lituanistikos dalykų sugretinimas, ypač žemesnės klasės. Tėvynės vaizdai bus ryškesni, kai lietuvių kalbos pamokų pasikalbėjimai ir skaitymai, Lietuvos geografijos, isto-

rijos, gamtos ir net dainavimo dalykai bus sujungti į vieną visumą. Kur tai įmanoma, reikėtų tuos dalykus grupuoti, bandant pavesti juos dėstyti kiek galint mažesniais mokytojų skaičiais arba net vienam mokytojui. Jei to ir nebūtų padaryta, tai minimųjų dalykų mokytojai turėtų suderinti savo mokytošios medžiagos paskirstymą taip, kad vienas kitam keik galėdama padėti ir papildyti.

Ryšium su tuo iškyla ir to mokslo priemonių klausimas skaitymui ir pavaizdavimui. Didžiulė mūsų švietimui žala, kad iki šiol nepavyko išleisti žemesniosios klasės skaitymų chrestomatijos. Tuo lituanisto darbas keleriopai pasunkėja. Praktiškai dėl knygų stokos dažnai skaitymas visai išleidžiamas. Arba tenka durstyti rankiojant medžiagą iš įvairių spaudinių.

Kitą labai svarbi ir visai nepajudinta mokslo priemonių sritis— tėvynės paveikslai. Negalime mokiniams parodyti tėvynės vaizdų filmos. Tai reikėtų visai stengtis įsigyti bent vieną epidiaskopą. Arba bent jį pasiskolinti iš vietos gyventojų. Tam reikaliui turėtų būti išleistas bent kelios serijos gerų fotografijų ar net spalvotų reprodukcijų, surišancijų į vieną visumą atskirų Lietuvos rajonų budingesnius kultūrinius, geografinius, istorinius bei gamtinius elementus.

Nuolatinis dvasinio ryšio su tėvynė palaikymas, ugdymas vaikuose meilės lietuviškai aplinkai, augmenijai ir gyvūnijai, vietovaiždziams ir žmonėms yra jau didelis žingsnis užkimišti tai spragai, kuri susidarė, ugdant vaikus be tėviškės aplinkos.

Antrasis žingsnis tautinio ugdymo kryptimi yra tėvynės meilės ugdymas abstraktesne prasme. Tam tikslui tenka panaudoti skaitomąją medžiagą dailių žodžių ir istorijos dalyko surišimą su literatūros bei kalbos pamokomis.

Tėvynės meilės jausmo ugdymui ypač tinka lyriniai - patriotiniai kuriniai. Laimai su šių kurinių tekstais stovime kiek geriau, nes daugiau jų yra išspausdinta. Jau vien Maironio leidiniai didelę dalį šios spragos užkūšo. Blogumas čia pirmiausia yra tas, kad ne visi colleges lituanistai yra pakankamai tvirtai lyrinio kurinio skaitymo pamokos metodikoje, ypač žemesnėse klasėse. Nesinorėtų ir šios paskaitos rėmuose plačiau į tai gilintis, nes tai būtų atskira tema. Tad pasitenkinsiu čia tik paminėjęs pagrindinius tokiai pamokai privalomus metodinius reikalavimus: a) tinkama klasės nuotaka, b) geras parodomasis paties mokytojo arba geriausiai skaitancio mokinio skaitymas, c) neperplatus logiškasis nagrinėjimas.

Geras viešas dailusis žodis yra taip pat galinga tautinio auklėjimo priemonė. Be reikalo kai kurios mokyklos to kiek lyg ir privengia. Deklamuojantis mokinys pasiekia keleriopų tikslų: a) pats deklamuojantis mokinys dar daugiau į dalyką įsijaučia ir tuo laimi savo paties ugdymui, b) pats deklamujantis mokinys dailiai kalbėti, c) duodama progos ir kitiems taja dvasia pagyventi.

Nemažos naudos tautinio ugdymo kelyje gali duoti ir tinkamas istorijos pamokų susiejimas su kalbos - literatūros pamokomis. Literatūrinė medžiaga pavairina istorinių faktų dėstymą, juos sureliefina. Antra vertus, istorinė medžiaga duoda puikų foną atitinkamiems literatūriniam, beletristiniams gabalėliams ar eilėraščiams skaityti. Todėl lietuvių kalbos ir literatūros bei istorijos mokytojai turėtų gerai išdiskutuoti mokomosios medžiagos išplanavimą ir kiek galint vienas kitam padėti.

Iš „Z.“
 — NYT skelbia, kad sabotaziniai veiksmai Sovietų satelitiniuose kraštuose vis didėja. Tai rodo vis stiprėjanti rezistencijos aktyvumą. Vengrijoje deportuojami net ir žydai, taip pat pramonininkai, ukinkai, urmininkai.

DABARTINIS GYVENIMAS LIETUVOJE

Veiksnių žmonėms, kai kuriems lietuvių pareigūnams ir šiaip lietuviams, taip pat ELTOS atstovui teko susitikti ir išsiskirti su visa eile neseniai iš Lietuvos grįžusiųjų. Dauguma jų sudarė Karaliaučiaus ir artimųjų apylinkių gyventojai, turintieji V. Vokietijoje artimų giminių. Transportai dar nebaigti: Friedlando per stovyklą (netoli Giesseno) laukiama jų dar kelių naujų. Iš tų pasakojimų galima susidaryti apytikrą vaizdą, koks yra dabartinis gyvenimas Lietuvoje. Apskritai imant, jie nieko ypatingai naujo nepasakė, tik daugybę įvairių smulkmenų ir konkrečių faktų išryškino jau anksčiau ir kitais keliais gaunamus pranešimus iš paverptos Tėvynės. Čia tad ir stengiamasi duoti dabartinio Lietuvos gyvenimo lyg ir skersinis pūvis, tuos visus pranešimus pabendrinant, kondensuojant ir vienu kitu būdingu faktu išryškinant. Kas jau buvo minėta anksčiau, tuos visus pranešimus pabendrinant, kondensuojant ir vienu kitu būdingu faktu išryškinant.

Ar plačiai žinomi Lietuvoje Partizanai?

Taip, ir dar kaip, nors šiuo metu Pabaltijys priskiriamas prie "daugiausia uždraustų sričių" visoj žemėj. Tai lyg dar atskiras kalėjimas visoj sovietinėje kalėjimų sistemoje. Per jos sienas gali pereiti tik ištikimi rusai, išskyrus ryulinčius vaonus, riedančius ryuli linkui su iš Lietuvos ar Vokietijos gabenama maistu ir deportuojamų žmonių gvyvia važta. Taip, trėmimai dar ir dabar eina. Bet daugiausia gauda jau ne masiškai, kaip kad prieš 11 metų. Dabar žmonės dingsta "tyliai". Gaudomi mažesniais rajonais ir labai slapta, kad neišbėgiotų. Kai kuriose vietose, ypač Suvalkų krašte, apie Dusėtus ir Šiaurės Rytų Lietuvos išvežti stambesnieji ukininkai. Ir vis dėlto, nors tai reikia laikyti stebuklu, žmonės jau išmoko per tuos niaurius metus ištrukti iš tų korikų ir palaikyti ryšį su po grindžiu. Kai kur partizanauja beveik visi suaugę šeimos nariai, kurie vieną dieną dingsta, ir kai kas mano, kad jie esą išvežti į Sibirą. Kautynės Pabaltijy su rusais ėjo ilgai. Kai kur j jas rusai pasiūsdavo net tankų divizijas. Tarp partizanų yra karių, patekusių iš Kurso katilo. Kiti iš ten pasidavusių buvo išžudyti vietoj arba išsiųsti į Sibirą. Lietuvoje tokia atvira re-

zistencija iš visų 3 Pabaltijos respublikų—dėl miškų didumo—truko ilgiausiai. Negalėdami prie partizanų prieti, MVD stengdavosi juos "išrukinti", išdeginami kai kur ištisus miško plotus, bet partizanai turi juos išsitaise labai gerus ir sunkiai atpažistamus pogrindžius. Tačiau žvėriškos represijos prieš gyventojus ir kartais labai skaudūs nuostoliai privertė juos keisti taktiką, nes vietoj vieno nukauto rusoj jie išsiūsdavo į Sibirą ar sunaikindavo išsyk po 20, o vėliau ir 100 tautiečių. Svarbiausia dabartai savo krašte tausoti žmones ir juos saugoti busimiesiems įvykiams, kai jų taip prireiks.

Partizanų esama visur. Vienur jie eina drauge su milicininkais ar jų uniformomis apsitaisę, o milicijos rusy ar kur net valdinė įstaigoj įsitaiso savo vadovietė, kaip Kaune; kitur bureliu su daina sekmedienį pertraukia per miestelį (Linkuvoj); trečiur (prie Perneravos) gražiai papulsta milicininkus, atvykusius jų suimti, ir tuos pasiučia atgal; dar kitur (pakaunėj) įkerta šnipui seniunui į užpakalį ir jį dar pabarsto druska. . . etc. Drąsiai laikosi, bet turi ir aukų. Paprastai — paskutinė granata sau, kad neatpažintų ir neterorizuotų giminių. Jie atsidėjus sekami tokioj Rudnikų girioj, Žalioj, Buchtos, Trakų apskr. miškuose. Tokiam Liudvinave, Veiveriuose, Prienuose, Zagarėj ir visoj eilėj kitų vietovių nukautus juos išrengę laikydavo gatvėj nuogus ir palikdavo prieš mil. būstinę tisioti, tuo tarpu gyventojai buvo atsidėjus sekami, ar neišsiduos kas ir ar nerodys asarų. Partizanų artimieji suimami arba ištremiami. Ypač krečiami pamiškių gyventojai, neištikimesnieji iš jų jau išvežti. Bet tokiam Vilniuj ar Kaune ir juos per daug net nekreipia dėmesio, nes žino, jog partizanai — vis tiek nepaugs, jo taip lengvai nepaimsi. Čia daugiausia esti ir susisaudymų. Paprastai apie juos laikraščiai ir radijas tyli, bet gyventojai juos žino. Kol partizanai nėra likviduoti, nė vienas ir iš veiklesnių komunistų nėra tikras dėl savo kailio. Partizanai turi gerą ryšį su ukrainiečių, gudų ir lenkų partizanais. Jie baisia pralami per radiją, kom. leidinius, kur jiems dergti skiriamos net atskiros temos (ypač Baltušio, Tilvyčio, Valsiuniėnės, Guzevičiaus ir kt. raštuose), filmas. Tai vis "pol. banditai", "nacionalžudikai" etc.

Ar ką girdėjo apie Bodeko likvidavimą?

Deja, tarp ligi šiol grįžusių neatsirado nė vieno, kuris būtų ką nors konkrečiai apie tą įvykį girdėjęs. Tik jie sako, kad kartais dingsta ir žymesni komunistai. Taip elgiamasi "baimės jausmui įvartyti" ir geležinei drausmei palaikyti. Kodėl seniau galėdavo atvykti į V. Vokietiją vienos tam tikros tautybės žmonių, bet negalėjo čia "išsiperkinti" patekti niekas iš lietuvių? Kodėl, paaiškina kad ir istorija su vienu š. Lietuvos kunigu. Atėjo ir pasiulė jį išvežti už 500 dol. Bet tas — nei tiek pinigų turėjo, nei gerai žinojo, kas tokie jie ir kur nori "išvežti". Taip ir liko tenai. Mat, lietuvių tokiais agentais nepasitiki. O anos tautybės žmonės — greičiausiai sumoka kyšį arba apsiima, tam tikru savo tautos aukštų pareigūnų protegojumi, atlikti "spec. misiją". Tokių su "spec. misija" atvykstančių dar ir dabar galima sutikti, Muenchene Moehl g-vėj. Kiti, ta proga pasinaudoję, visai negrižta. Tačiau jau dabar ir šiem už tokį mėginimą "pabėgti" kerta minimum 8 metus. Seniau galva kaštuodavo nuo 500 iki 1.000 dol. arba atitinkama kiekį aukso.

Ar girdimas Lietuvoje Amerikos Balsas

Taip. Tik ne visi turi radijo aparatus. Jų ypač stinga. Kartais jo pasiklauso ir žymesni pareigūnai. O klausytis per vad. "radijo punktus", kurių bolševikai skelbia esant per 10.000, neįmanoma. Tačiau gauti pranešimai eina iš lupų. Užsienio radijo stotims pastatytas trukdytuvas prie Išlaužo, o prie Raudondvario stotis skiriama užsieniei propagandai vartyti. Ją kontroliuoja vieni rusai, nors ir šiaip personalas "išvalytas". Kauno radijo stotis neatstatyta, todėl bendriesiems reikalams naudojami Vilniaus stotis ir vis daugiau propagandai kad ir lietuvių kalba įjungiami Maskvos stotis. Programose vis daugiau įsigali rusų k. su rusiškomis programomis. A. B. girdimumas geras, ju nuslopinti neįstengia.

PAJURIS ypač stipriai saugojamas, o ten įtaisytos fortifikacijos — pirmoj eilėj Piluva, Klaipėdos karinis uostas etc. — laikomos uždrausta zona. Aplink jas visą laiką siuva greit. sargybiniai laivai, gaudomosios mot.

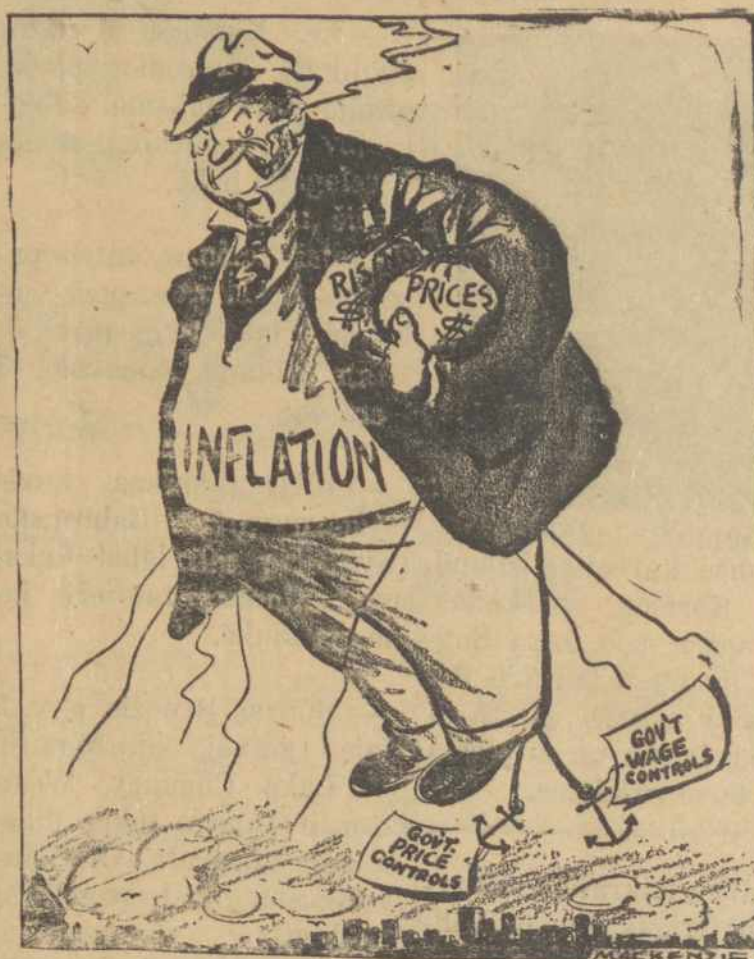
valty, hidroplanai, budį net 12 ir 15 mylių ruožu. Rusai su lenkais jau seniai nepripažįsta 3 jurų mylių teritoriniais vandenimis — tą ribą išplėtė iki 12 mylių. Nors Švedija, o kartu su ja ir laisvė guli čia pat, taip netoli, bet iš tiesų ji yra taip toli, kaip pasaka, ypač 14 val. privalamo darbo nuvargintam žmogui. Klaipėdoj civ. ir karinio uosto vadovai — visi rusai, pvz., uosto viršininkas — Bondorenko, direkt. Komarova, kiti žymesni pareigūnai — Teličeva, Nenaševa, Karpenko, Gavrilova etc. Todėl daugelis ryžtasi bėgti į Vakarų per Rytų Vokietiją, bet ir čia nepaprastai sunku. Tat patvirtina kad ir tų 11 lietuvių bėgimas, iš kurių galiausiai, po žvėriško vaikymo ir kautynių, V. Berlyną pasiekė tik vienas vienintelis žmogus. Nepatikimi baltai iš pajurio deportuoti į Uzbekiją ir į Sibirą, o vietoj jų į musų Klaipėdos pajurį, Melnėrage, Palangą, Svėntąją, latvių Jurmala, estų Dagoe ir Saremos salas, Vormsą ir Rago vis daugiau atgabent "žvejų specialistų" nuo Juodosios jūros; Leningrado sričių ir net Centrinės Azijos. Sovietai čia nori turėti tik tokius piliečius, kuriais visais atvejais galėtų pasitikėti.

Budriai sekamos visos zonos. I-ji zona eina pagal Lietuvos sieną. Čia gyventojai turi turėti pasuose spec. spaudą arba spec. leidimus. Sekimas ir dabar labai stiprus. Ypatingai kažkodėl sekamos laivyno bazės ir visas pajuris, nors ten šiuo metu jokio priesio, nesirodo. Žinios, kad Klaipėdoj daugiau lietuvių nei Vilniuj, vargu tikros. Karinio uosto rajone gyvena veik išimtinai rusai. Daugiausia eina kariniai transportai. Civil. uosto apyvartai toli šaukia iki Nepri. Lietuvos laikų.

Kiek kur rusų kariuomenės?

Kaune, Vilniuj ir pajury — daug. Ypač daug Vilniuj, kur pastebima ir šarvuotųjų ir kavalerijos, taip pat aviacijos. Aplink Vilnių išdėtyta visa eilė karinių sandėlių. Kariuomenė užmūsi ir 6-ij fortą Kaune. Kad "neužsikrėstų baltosios bacilomis" ir kad "jų veidai nepasidarytų raudoni, o širdys baltos", kaip kad atsitiko daugeiui pirmą kartą Lietuvą išvydus, kareiviai daugiausia laikomi kareivinėse. Drausmė kieta. Kur kituose kraštuose visiems piliečiams viskas žinoma ir prieinama, čia jau "valstybinė" ar "karinė paslaptis". Naujuoju statutu pakeitimu viršininkai, esant pavojui ar šiaip esant

ANCHORS AWAY!

— Apie neramumus Lietu- lyginime pailginimo, 10-tį voje, JAV Valst. Departa- iš jų "aktyvistai" įskundė; mento pagarsintais informa- tada buvo padegta odos san- cijas paskelbė "Die Neue celsis ir visa eilė žmonių nu- Zeitung", šveicarų "Di Tat" kentėjo. Minimajame fab- rike buvo dirbami raudon- plačiojo pasaulio spaudos narmiečiams batai. Pabėgė- organų. UP perduotoj žinioj lių turimomis žiniomis kraš- sakoma, kad per minimuo- te siaučia skurdas, stoka sius neramumus, kilusius maisto produktų, o Kaune Vilniuj 40 lietuvių MVD bu- ir kt. vietose stiprėja anti- vo nušauti ir iš abiejų pusių sovietinės nuotaikos. Sovie- buvo nomaža sužeistų. Kai tariai įvairių lietuviškų kaimų darbininkai norėjo protes- ukininkus jau deportavo į tuoti dėl darbo laiko be at kolektyvinius ukius, pažymi perdavęs tą žinią "Die Tat" nr. 193.

svarbiu reikalui, leidžiama tuoj pat neįvykdžiusio įsakymo kari nušauti, vietoje už neklusymą. Kariai turi užmėgi visas kareivines pilus dar spec. pastatus tiek Kaune, tiek Vilniuj. Nors "kariuomenės ryšiai su visuome- ne" skelbiama esant geri, bet daugiausia, lygiai, kaip Rytų Vokietijoje, kariai laikomi kareivinėse uždaryti lyg kokiam kalėjime. Mat, čia žmonėmis vis nepasitikima, kad jie ir tu "ne- užkrėstų". ELTA

Nepriklausomoji Lietuva

RAŠO A. UPENSKIS

Pirmieji Lietuvos Valstybės Atkurimo Darbai. Lietuvos Nepriklausomybės Akto Paskelbimas! Gudų Tautinis Sąjūdis. Gardino Ypatingasai Suvažiavimas Ir Gardino Krašto Prie Lietuvos Prijungimas. (1918m.)

Drauge su pulk. U. V. Lavrentjevu, mano buvusiu pulko draugu, 1918 metais lapkričio 7 dieną, prisistatėme karininkui Skirpai ir pirmajam Lietuvos savanorių kariuomenės formavimo įstaigos viršininkui, pulk Kubiliui. Nuo lapkričio 18 dienos iki t.p. metų gruodžio 1 dienos, aš, kaip ir daugelis kitų karininkų, dirbau įvairiuose kariuomenės steigimo komisijose be atlyginimo.

Karo ministerio įsakymu Nr. 5, nuo 1918 metų gruodžio pirmos dienos buvau priimtas į Lietuvos kariuomenę, savanoriu Nr. 777. Lietuvos kariuomenėje gudiškųjų dalinių steigimą gūdi sutiko su dideliu džiaugsmu.

Čia bus pravartu aplamai pakalbėti apie gudų sąjūdį, kuris tuo metu buvo prasidėjęs Gardine. Pagal oficialiąją 1914 metų statistiką Gardino apygardos gyventojų sąstatas buvo toks: gudų 71%, žydų 17,4% lenkų 10%, lietuvių 0,2% ir totorių 0,3%. Gudų sąjūdžio vadai: tuometinis Gardino miesto valdybos pirmininkas E. Kurlavičius, protojeriejus O. Y. Korčinskis, med. dr. Beleskis ir advokatas V. N. Bojevas, numatydami grėsiantį kraštui bolševikų antpuolio pavojų, pradėjo ieškoti išsigelbėjimo susijungime su kuria nors kaimynine valstybe.

Šio svarbaus klausimo išrišimui organizacinę grupę nutarė sušaukti ypatingą Gudijos atstovų suvažiavimą.

Pasiūstieji po visą Gudijos kraštą kviesliai ragino gyventojus rinkti iš savo tarpo dorus ir sąžiningus žmones atstovais į šau-

kiamąją gudų suvažiavimą.

Sio suvažiavimo tikslas buvo, nuspręsti, kaip šiuo sunkiu laiku tinkamiausiai sutvarkyti krašto gyvenimą ir kaip apsisaugoti nuo grėsiančios bolševikų invazijos. Visų Gudijos miestų, miestelių ir kaimų įvairiausių sluoksnių išrinktieji atstovai — suvažiavo į Gardiną. Jų susirinko net 600.

Šiame suvažiavime iškilo klausimas, prie kurios kaimyninės valstybės turėtų prisijungti Gudija.

Prisiminta garbinga praeitis, kai lietuvių, gūdi ir rusai sudarė vieną Lietuvos Nepriklausomą Valstybę, vieną iš galinčiausių tuolaikinės Europos valstybių.

Prisiminta, jog ir dabar gūdi kuogražiausiai sugyvena su lietuviams ir visų tų prisiminimų ir svarstymų išdavoje, gudų ir rusų atstovai vienbalsiai pasisakė už prisijungimą prie Lietuvos, su teise turėti savo atskirą seimą Gardine.

Pasiūlymas prisijungti prie Lenkijos buvo vienbalsiai atmestas.

Dar Kerenskio laikais Rusijos politinio gyvenimo suirimo pradžioj, gūdi buvo pajutę grėsiantį jiems iš Lenkijos ponų pavojų. Visa eilė nusiskundimų, dėl įvairiausių lenkų žandarų daromų gudų eiliniams gyventojam skriaudų, jau buvo patiekti Gudijos atstovų suvažiavimui.

1918 m. gruodžio 5 dieną Lietuvos Taryba su džiaugsmu sutiko, priėmė ir patvirtino Gudijos atstovų suvažiavimo nutarimą prijungti Gudiją prie Lietuvos.

Į Lietuvos Ministrų Tarybą nuo Gudijos ėjo Gudų Reikalams Ministras p. Voronko,

o į Lietuvos Tarybą pilnateisiais nariais protoperejus tėvas Joannas Korčinskis ir med. daktaras Beleskis.

Protojeriejus J. Korčinskis buvo labai populiarus, tiek prieškarinėje Rusijoje, tiek vėliau, Lietuvoje.

Tai buvo didelio išsimokslinimo ir reto inteligentiškumo žmogus žymus Lietuvos ir bažnyčios istorijų žinovas. Puikus kalbėtojas, mylimiausias Gardino gyventojų dvasiškašis tėvas, Rusijos bažnytinio Soboro narys. Tai buvo vienas iš 6 Rusijos Valst. Tarybos Gudijos atstovų, pačių gyventojų išrinktas.

Po rusų revoliucijos t. Joannas Korčinskis sugrįžo savo kilimo vieton Gardinan.

Čia įjėjęs į Lietuvos Tarybą (kaipo Gudijos atstovas) narių, prisidėjo prie Lietuvių — Gudų kuriamosios kariuomenės, kaipo Gudų dalinių vyriausias kapelionas. Jis yra parašęs Vytauto Didžiojo istoriją lietuvių ir rusų kalbomis. Malonus, stačiai žavintis, santykiuose su žmonėmis, jis įsigijo meilę ir pagarbą tiek lietuvių, tiek gudų ir rusų.

— II. —

Lietuvos Kariuomenės Įkurimas. Pirmieji Savanoriai Ir Pirmosios Kautynės. Lietuvių Tarybos Atsišaukimas "Lietuva Pavojuje". Pirmojo Ministrų Kabineto Pasikeitimas. Naujasis Karo Ministras!

Per didelį vargą kurėsi Lietuvos kariuomenė. Baigiantis pirmajam Didžiajam Pasauliniam Karui (1914-18), kai praskambėjo ir paplito po pasaulį mažesniųjų ir didesniųjų tautų, į nepriklausomą gyvenimą teisės obalsis, o taipogi visai išryškėjo vokiečių pralaimėjimas, Vokietija pradėjo Lietuvai gerintis. Pradžioje ji svajojo padaryti Lietuvą savo vasaline valstybėle, princu

Uracho valdoma. Kai šis planas žlugo, ji vistiktai bandė, susirišant palankia sau prekybine sutartimi, pasilaikyti duoningąją Lietuvą drauginga kaimyne. Prieš did. pasaul. karą Vokietijai buvo pavykę sudaryti panašią sutartį su Rusija. Dabar, tikintis panašios sutarties sudarymo, buvo leista Lietuvai kurti savo kariuomenę.

Vokiečiai ėmė spausdinti Lietuvai specialias Ostmarkes, bet vistiktai, ginklus, patrankas ir kulkosvaidžius, pardavinėjo labai šykščiai. Šioje srityje palankų Lietuvai vaidmenį suvaidino "Spartakizmas", t.y. "erzacblošvizmas". Dėka vykstančio fronte rusų ir vokiečių kariuomenės broliavimosi (bičiulavimosi), vyko ūmus vokiečių armijos irimas, kuris iš fronto linijų skverbėsi vis gilyn ir platyn po armijos dalis.

Naujai kuriamosios Lietuvos kariuomenės daliniai pradėjo pirkti sau ginklus slaptai iš paliekančių frontą paskirų vokiečių karių. Taip buvo nupirkti šautuvai, revolveriai, šaudmenys ir net kulkosvaidžiai. Bendrai Lietuvos kariuomenės apginklavimas ir apranga, ypač pačioj kurimosi pradžioje, buvo apverktinam stovyje. Pirmųjų savanorių — kurėjų uniforma sudarė nuosavą drabužiai su užsiūtais ant rankovių trispalviais skydais, o kepurėje gelta juostelė.

Kai kurie savanoriai atvykdavo su slapta iš vokiečių nupirktais ginklais, kiti gi net su medžiokliniais šautuvais.

Tėvynės šaukimui, Lietuvos Tarybos atsišaukimams "Tėvynė pavojuje!", atsiliepė tiek jaunų tiek senesnių patriotų širdys. Savanorių skaičius augo. Bet drauge augo ir priešų skaičius. Provokaciniais griovimo tikslais skverbėsi į naujai besikuriančios Lietuvos kariuomenės eiles vietiniai ir iš Sov. Sąjungos atvykstantieji komunistai.

(Bus daugiau)

TRUMPOS ŽINIOS MUSŲ KOLONIJOJ

— Kapitonas Stanley A. Bagdonas, kuris nuo baland. mėn. Korėjon paskirtas. Per antrą pas. karą Bagdonas du metu kariavo Pacifikos kraštuose su 27-ta divizija, ir tuo tarpu pirmą kartą buvo sužeistas.

— Musų laikraščio skaitytojas p. Grigas, gyv. 60 Millwood str. turi labai nemalonią reumatizmo ligą. Nežiūrint to, jis dar dirba fabrike, o jo žmona atlieka namų ūkio darbus. Ji prižiūri gausų būrį ančių, vištų, laiko gyvulių. Grigas buvo apsilankęs Lietuvoje ir jis labai ja džiaugiasi pamatęs. Jei Laisva Lietuva būtų tai, abu skristų net lėktuvu pasižiūrėti.

— Kun. Vembrė kunigaulyja šv. Stepono airių bažnyčioj. Bažnyčia yra labai gražiai įrengta. Ten atsilanko ir kai kurie lietuviai.

— Kun. Parulis "Draugo" atstovas, "Laivo" administratorius lankėsi "Amerikos Lietuvis" Redakcijoje. Čia jis atvyko pas savo tėvelius atostogų. Jis labai gražiai kalba lietuviškai, nors ir čia yra gimęs ir augęs.

— Rugsėjo 8 d. minėjimą rengia Liet. Tremt. b-nės komitetas. Taip pat norima ir per radio šią šventę atžymėti. Tai bus Worcesterį pirmą kartą pamėta Vytauto karunacijos diena.

— Iš Korėjos neseniai atvyko pfc. Jonas P. Grinevičius, gyv. 23 Houghaon gatvės. Tuo pačiu tarpu, Jonas Pustus, kuris neseniai gyveno 48 Aetna gatvėj esąs Korėjoj, apie 40 mylių nuo fronto.

Primsiu Senus Žmones Be Vaikų

Savo penkių kambarių te-nemente. Del kainos susitarkysime. Turiu rakandus ir visus įrengimus. Kreipkitės po 5-tos val. vakaro kasdien, o visą dieną sekmadieniais ir šeštadieniais.

A. Tamulevičius,
63 Fifth ave., Worcester

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programą, sekmad. rugp. 12-tą, per stotį WHEE, 1090 kil. (aetoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Armonistas Sylvestras Shatas iš Hudson, Mass.
 - 2—Dainos.
 - 3—Magdutės Pasaka.
- Po programos prašome parašyti laiškėlį ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broad way., So. Boston 27, Mass.

— Šv. Kazimiero choro piknikas, Maironio parke praėjo gana linksmai dainomis. Buvo apdovanoti senieji choristai ir kt.

— V. Karlonas, antro pasaulinio karo veteranas, mokinasi į laidotuvių direktorių. Važiuoja pamokoms į Bostoną.

— LRD piknikas, kuris įvyko rugp. 5 d. Babrausko pavilione buvo labai linksmas ir nemaža tautiečių jame atsilankė.

— Juozas Bruožis, gyv. 3 Hale gatvėj, atostogauja prie Lake Chauncy, Westboro, ir pagavo tokią didelį žuvį, užprašė Ulevičius svečiuosna, kad pagelbėtų suvalgyti.

— Juozas Burokas, gyv. 179-A Coburn gatvės, neseniai baigė mokslą Fitchburg mokytojų kolegijoje, ir sekmingai išlaikė mokytojų tautinius kvotimus. Jis pradės mokytojauti rugs. mėnesį, Bartlett High School, Webster, Mass. Jis tarnavo kariuomenėje 4 metus, kada jis tapo vyriausias orlaivių geležies išdirbimo vedėjas. Gero pasisekimo linkime.

— Korėjos karo dalyvis, p. Starečenka, buvo sužeistas ir netrukus grįš namo į Worcesterį.

— Placida (Vileikis) Rivard, kuri gyveno 58 Raymond gatvėj, atlankė savo gimines Worcesterį. Placida dabar gyvena į Claremont, N. H.

Visi worcesteriečiai, kurie nori bilietus pirkti del koncerto Anna Kaskas, Auditorijoje dainuos per muzikos festivalį spalio mėnesį, dabar kviečiami nusipirkti iš anksto geriausias vietas, per pašta, arba eidami tiesiog į M. Steinert and Sons krautuvę, ant 308 Main gatvės. Šimet yra papiginta kaina, už visus keturis koncertus—\$4.80. Pirmų vietų bilietai parduos nuo 1 spalio.

Jaunimo Kampelis

Pradedant su ateinančiu "Amerikos Lietuvis" numeriu bus įvesta naujas skyrius jaunimui. Čia jaunieji turės progą rašyti lietuvių kalboje. Sekančią savaitę jaunieji prašomi parašyti apie savo atostogas arba kaip praleido vasarą. Kas parašys geriausį straipsnį gaus dovaną.

Rašykite:—"Amerikos Lietuvis, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

— Eleanora Bagdis, duktė Gabrielio Bagdžio, gyv. 69 Harlem gatvės, rengiasi prie vedybų Aušros Vartų bažnyčioje, spalio 13-tą dieną su Pranu W. Akstinu, sunum Antano Akstino iš Brockton, Mass.

— Apolyna Stoškiūtė, buvusi Metropolitan Operos dainininkė, dabar dainuoja operose Europoje. Jos sesuo Donna (Stoškus) Ronan, kuri gyvena Flushing, New York, atvyko į Worcesterį su savo vyru George ir mažu sunu svečiuotis pas draugę Florence Boyden, 11 Dale gatvėj. Taipgi čia atostogauja buvusi worcesterietė ponia Julia Styles, sugrįžusi iš Miami, Floridos.

Musų Mielą Bendradarbi, —
p. JONĄ BAŠKĮ
sukurusi lietuvišką šeimos židinį sveikiname ir linkime gražios ateities.
"Amerikos Lietuvis" Redakcija

DARBININKAI AUKOJA KRAUJĄ

Olson Mfg. Co. ir Parker & Harper Mfg. Co. darbininkai aukavo 74 puskvortės kraujo Raudonajam Kryžini. Rice Barton korporacijos darbininkai aukos kraujo rugp. 21-mą dieną.

Jaunimo geras bolės lošėjas yra Robertas Zinkus, kuris prie Lietuvos Vyčių bolės, puikiai laimėji, ypatingai prie metimo, leidamas tiktai 4 kartus pataikyti, 15 palikti be pasisekimo. Iš viso, Lietuvos Vyčiai pergalėjo savo priešus 29 kartus iš 32 susitikimų. Valio, Vyčiams!

"Amerikos Lietuvis" Skaitytojų Žiniai

Susilaukėm ankštų kainų laikus, kasdien kyla kainos už viską. Ypač spaudos srityje dabartiniais laikais popiera ir visos kitos išlaidos tris ir keturis sykius didesnės, taipgi darbininkų algos, iš prielasties kylančių pragyvenimo kainų. Nepaisant to, mes savo pareigą atliekame, stengiamės savo skaitytojus patenkinti kiek galima geriausia.

Todėl prašome visų skaitytojų į talką, nevilkinti savo prenumeratų, bet kuo greičiausia be prarginimo atsūsti. Taipgi prašome praplauti pikniko bilietus kuo greičiausia ir prisūsti. Jei visi tą atliks, tai prisidės prie palaikymo lietuviškos spaudos sunkiuose laikuose. Kviečiam taipgi ruoštis dalyvauti "A. L." piknike, kurs įvyks sekm. prieš "Labor Day" rugsėjo 2-trą, Babrausko paviljone, Leicester, Mass.

Pranešimai Iš Moterų 5-tos kuopos

Prieš Seiminis A.L.R.K. Moterų Sąjungos 5-tos kuopos susirinkimas 6-tą d. rugp., šv. Kazimiero parap. patalpose, išklusė įvairių pranešimų iš kuopos veikimo. Po pranešimų buvo įdomi kalba E. Pauliukonienės naujakurės narės, kuri papasakojo iš katalikų Moterų Draugijos veikimo Lietuvoje, pageidaujama Moterų Sąjungai Amerikoje, įdomesnio, platesnio veikimo, Literaturoj ir katalikų gyvenime.

A.L.R.K. Moterų Sąjungos 24 Seimas, kuris įvyks 19-20 dd. rugp. N. P. Sesarų vienuolyne, Putnam, Conn. su šv. mišiomis 9:00 val. ryte. Seimo rengimo komis. pirm. Matilda Pauliukonienė pranešė, jog viskas eina sklandžiai. Moterų seime dalyvauti užsirašė 80. 5-tos kuopos atstovės bus šios: M. Pauliukonienė, G. Kaneb, J. Mack, D. Bačinskienė, M. Žemaitienė, M. Delionienė, J. Sepavičienė, M. Watkins, A. Thompson, M. Piktelienė, Pavaduotojos: M. Crawley, J. Thompson ir E. Dauburienė. Garbės narės V. Lutkienė ir O. Sidabrienė.

Dėmesio! Kas norėtų dalyvauti Seimo benkieta antradienio vakare, 21 d. 7:00 vak., kainuoja \$2.50 tik. Reikia užsisakyti iš anksto pas kuopos pirm. O. Sidabrienę, Telef. 4-6983 ar pas įžd. N. Thompson, Telef. 3-2344, arba pas kom. pirm. M. Pauliukonienę, Telef. 7-3552.

5-TOS KUOPOS PIKNIKAS

12 dieną rugp. Maironio parke su skaniais užkandžiais, buffetu, margumynais ir žaizlais. Valdyba kviečia visus skaitlingai dalyvauti ir linksmai laiką praleisti draugystėje. Kas atsižymi gaus dovanas.

O. Sidabrienė.

Worcesterio Moterų Klubo Veikimas

Šį mėnesį rugp. 14 d. 7:30 v. v. Lietuvių Pil. klube, 12 Vernon str. įvyks susirinkimas bus svarstomas metinis benkietas. Kad išvengtų nemalonumų, visos narės dalyvaukite.

Mrs. J. N. Nevis

— JONAS KAVECKAS, 61 metu, gyvenas Millbury, Mass. per 30 metų mirė savo namuose. Jis priklausė prie L.U. Klubo. Jis palieka savo žmoną Ursulę Jazelėnaitę Kaveckienę, du sunu, Benediktą ir Tėwardą ir Birutę Pineault. Laidotuvės bus su bažnytinėmis apiegomis šv. Kazimiero bažnyčioj, paskui į šv. Brigidos kapus.

Svečiai Iš Wilkes-Barre

Vincas ir Monika Tamulaičiai ir Ignas ir Julia Berzanskai "Amerikos Lietuvis" skaitytojai atvyko rugpjūčio 4-tą pas Joną ir Katriną Šipuliauskus. Jonas Šipuliauskas ir Ig. Berzanskai buvo kaimynai Lietuvoj, užaugo sykiu ir dabar pirmą kartą pasimatė po 43 metų. Svečiai lydimi p. Šipuliauskų aplankė lietuvių įstaigas Worcesterį ir sveičavosi pas p. Kudarauskus, Adomą Kašėtą ir kitus. Visi sykiu nuvažiavo į Bostoną ir Nashua, N. H. aplankyt draugus ir gimines. Apie šio mėnesio 10-tą dieną svečiai ketina grįžti namon.

Tėvų Pranciškonų MILŽINIŠKAS PIKNIKAS

Si išklmė jungiama su T. Gedimino Jočio, G.F.M. Primiečiomis
ĮVAIRI PROGRAMA
SKANŪS VISTUKŲ PIETŪS \$2.00

Kennebunk Port, Maine

SEKMAD., RUGP. (August) 12, 1951

Visi Amerikos Lietuviai, remėjai ir geradariai kviečiami dalyvauti

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖJE SPAUSDINAMA:

DRAUGLJOMS konstitucijų ir mokesčių knygelės.
PLAKATAI - Laiškai - Tikietai.

14 VERNON ST. - TEL. 5-1094 - WORCESTER, MASS.

LIETUVIŠKA MAISTO KRAUTUVĖ

Svieži Maisto Produktai
Greitas ir Mandagus Patarnavimas
Priemami užsakymai: pavienių ir specialiem parengimams ir pristatomi į vietą
Geras pasirinkimas vasarai pritaikytų maisto produktų

SAVI PAS SAVUOSIUS!

CAPITOL MARKET

118 MILLBURY ST. - Telef. 6-0086 - Worcester, Mass.
N. J. Kudarauskas, J. A. Matulevičius ir K. Jakimaitis, SAV.

— Kiek anksčiau amerikiečiai išprašė iš Austrijos sovietinę repatrijacinę misiją, o Vokietijoje tas pat padaryta su lenkų repatrijacinę misija, kuri faktiškai vertėsi šnipinėjimu. Į lenkų protesto notą amerikiečiai atskirto, kad šimet į Lenkiją tegrįžo vos 27 lenkai, ir tokia misija čia nebėra daugiau reikalinga. Norintiems į Lenkiją grįžti lenkams padės ir patys amerikiečiai arba lenkų karinė misija Berlyne.
— "G.—P.T." praneša, kad norint palaisvinti DP stovyklas, Ingolstadte, Amberge, Regensburge, Deggen-dorfe ir Augsburga pradėti statyti išvietintiesiems bustai. Toliau tokius bustus projektuojama pastatyti Treuchlingene, Bamberge, Schyeinfurte, Weilheime, Pasau, Bayreuthe, Hofe, Feuchte, Weidene, Muenchene ir Ansbache.

Mid-Summer Overstock SALE

— AT THE —
BARGAIN OUTLET, INC.

WHERE YOU GET
QUALITY and VARIETY for LESS

BOYS WEAR

S. S. Sport Shirts were 1.59 to 2.98—NOW 1.17 to 2.37
Cotton Wash Pants were 1.98 to 2.98—NOW 1.77 to 2.47
Polo Shirts were 89c to 1.59—NOW 67c to 1.27
Bathing Suits were 1.79 to 2.25—NOW 1.47 to 1.87

SUNSHIRTS were \$1.00 to \$2.29—NOW 87c to \$1.87

GIRLS' WEAR

Sun Dresses were 1.98 to 2.98—NOW 1.67 to 2.37
Bathing Suit were 2.29 to 3.98—NOW 1.87 to 3.27
Pedal Pushers were 1.19 to 1.98—NOW 97c to 1.67
Shorts — were 1.19 to 1.59 — NOW 97c to 1.27
SLAX — were — 1.98 — NOW — 1.67

GIRLS' JERSEYS were 89c to \$1.79—NOW 67c to \$1.47

MENS' WEAR

S. S. Sport Shirts were 1.98 to 2.98—NOW 1.67 to 2.37
Polo Shirts — were 1.15 to 1.98—NOW 97c to 1.67
Bathing Suits — were 1.98 to 3.98—NOW 1.67 to 3.27

ATOMIC—Glow Polo Shirts were \$1.98 NOW \$1.67

LADIES' WEAR

Sun Dresses — were 2.98 to 3.49—NOW 2.39 to 2.97
Denim SLAX — were 2.98 — NOW 2.37
Pedal Pushers — were 1.98 to 2.49—NOW 1.67 to 2.07
JERSEYS — Cap Sleeve — were 98c—NOW 77

SHOP NOW and SAVE ! ! !

REMEMBER ! ! ! ! QUALITY FOR UESS

— AT THE —

BARGAIN OUTLET, INC.

321 GRAFTON STREET - WORC. TEL. 5-3647